Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Etlar, Carit.; af Carit Etlar.
Titel | Title:	Haabløs : Fortællinger
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : C. W. Stind, 1857
Fysiske størrelse | Physical extent:	148 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57.-100.-8°

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130021031977

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Haabløs.

Fortællinger

af

Carit Etlar.

Kjøbenhavn.

Bog- og Papirhandler C. W. Stincks Forlag.

Bianco Lunos Bogtrykkeri
ved F. S. Muhle.

1857.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Indhold.

	Side.
For gammel	1.
Den Skibbrudnes Skat	42.
Dyrekjøbt	108.

For gammel.

Mellem Fredericia og Snoghøi danner den sandede og stenede Strand en temmelig bred Landtunge, som kaldes Lyngsodde. Kysten er langstrakt og flad, uden andet Værn mod Havet end en lang Steenvold, og Fiskerne der bo her synes alene at have taget Hensyn til de sikre Bugter, der paa begge Sider af Odden beskytte deres smaa Fartøier, og give Læ for Søen og Isstykkerne, som Nordvestvinden om Vinteren fører ind fra Kattegat.

Oppe paa Landet forsvinder efterhaanden den nøgne Sandegn under høie Bakker. Disse ere bevoxede med et tæt Krat af Ege- og Bøgeriis, og vise sig som sørgelige Minder om en Skovstrækning, der fordum stod i Forbindelse med Eritzø Skove, og i hvis Midte Landsbyen Hannerup engang har ligget. Landsbyen er forlængst forsvunden ligesom Skoven.

Dybt inde mellem Buskene træffer man undertiden paa hensmuldrede Steen- og Kalkstykker, de sidste Rester af fordums Muurværk; om nogle Aar vil ogsaa Krattet forsvinde, og Solsorten og Drosselen, hvis Sang hver Sommernat lød ud til de Forbiseilende i Beltet, søge sig andre Reder.

Omtrent et Bøssesknd fra Strandbredden paa Lyngsodde ligge ti eller tolv smaa Hytter, opførte paa samme uregelmæssige Maade som de fleste Bønderhuse fra en ældre Tid, af kalkede Leersteen, Bindingsværk og Straatag. Til enhver Hytte hører en lille Have, indhegnet med et lavt Jorddige eller et Gjærde af Hyld og Slaaentjørn. Bag flere af Gjærderne seer man optrukne Baade, med Kjølen iveiret, nedgravede i Sandet, og forsynede med en Laage i Bagstavnen. Disse Baade tjene til Bolig for Faar eller Gæs, efter at være blevne saa skrøbelige, at de ikke længer kunne bære deres Eiermænd over Søen.

Beboerne af Lyngsodde ere Fiskere, en ordknap, taus og tilbageholden Slægt, barske og alvorlige som det Element, de befare. I deres Tilværelse har Kampen intet Ophør, Arbeidet ingen Løn, Tiden ingen anden Hviledag, end naar Stormen forbyder Baadene at gaae ud, eller naar Isen tillægger Søen; en sørgelig Hvile, der altid er forbunden med Nød og Savn. Kvinderne beskæftige sig med Huusgjerning

eller dele Mændenes Arbeide, ligesom de dele deres Savn; selv Farerne paa Havet er fælles her, siden enhver Stormbyge, som farer hen over Baadene, bringer Skræk i Hytterne for dem, der frygte at miste Slægt eller Forsørger.

I en af disse Fiskerhytter var en Aften to Personer tilstede. Den ene var en gammel Mand, høi og fiirskaaren, hans hvide Haar indfattede et solbrændt, bestemt og dristigt Ansigt. Han sad ved et Bord, belyst af en Lampe, der hang i en Kjæde fra Loftsbjælken, og hvis Skær speilede sig i Løbet af to lange, spanske Rytterpistoler, som han var ifærd med at lade.

Den Anden var et ungt Fruentimmer, meget ung, bleg og tilsyneladende lidende, men sjelden smuk. Hun stod ved Vinduet og stirrede ud af de mørke Ruder.

Det var en mørk Novemberaften. Stormen foer med lange og klagende Hyl ind fra Havet. Regnen pidskede paa Ruderne. Lampens Flamme viftede hid og did ved de hyppige Vindpust, som føre ned i Stuen gjennem den aabne Skorsteen. Der havde længe fundet en uafbrudt Taushed Sted imellem de to Personer. Manden kastede under sit Arbeide flere Gange Blikket hen til Konen, men sænkede det igjen, saasnart hun vendte sig om mod ham.

„Hvad seer Du efter?“ spurgte han endelig.

„Efter Veiret,“ svarede hun. „Det bliver en slem Nat at gaae tilsøes i.“

„Veiret er godt nok,“ yttrede han barsk; „saa meget bedre at det er mørkt, det ere vi bedst tjente med.“

Efter disse Ord stod han op, spændte en Huggert omkrig sig, og stak Pistolerne i Bæltet.

„Lad mig faae Noget at spise.“

Konen dækkede Aftensbordet og tog en kogende Gryde fra Ildstedet. Den tidligere Taushed indtraadte atter medens Manden spiste. Den unge Kone lænede sig til en Stol ved Bordenden og betragtede Manden med et tankefuldt og forskende Blik.

„See saa!“ udbrød han lidt efter. „I Guds Navn! afsted.“

„Gaaer Du allerede?“ spurgte Konen sørgmodig.

„Ja vist, det er paa Tiden, de vente mig nede ved Stranden.“

Han trak en tyk Sømandskofte over sin Underklædning og gik til Døren.

„Farvel, Christine,“ sagde han, uden at see paa hende.

Konen strakte ham begge sine Hænder imøde, hendes Læber bevægedes, men Ordene kvaltes i en lydelig Hulken. Manden traadte hen til hende og

betragtede hende nogle Øieblikke taus og speidende, før han udbrød:

„Hvad græder Du for?"

„Aa, Jan Steffens," hviskede hun halvhøit, og strakte ham atter Haanden imøde. „Jeg er saa bange der skal hændes Dig Noget."

Manden modtog ikke den fremstrakte Haand, hans tykke Øienbryn trak sig sammen, idet han svarede:

„Du er saa barnagtig, Christine. Hvad har Du at være bange for. Jeg færdes i mit lovlige Ærinde, og saa faaer det at gaae som det kan. — Sluk Ilden paa Skorstenen, og husk paa, at give Lænkehunden Æde imorgen. Jeg har lukket den ind i Skuret, for at den ikke skulde gjøre Støi inat."

Med disse Ord gik han. Da han kom til Døren, vendte han sig tilbage mod hende og udbrød:

„Vorherre holde sin Haand over Dig, Christine." Derefter forlod han Stuen.

Den unge Kone bøiede sig ned mod Bordet, skjulte Ansigtet i sine Hænder og brast i Graad.

Nogen Tid gik bort saaledes. Pludseligt hævede hun sit Hoved, der hørtes Skridt udenfor. Hun gik til Vinduet. Strax efter viste sig en Skikkelse i Døren. Det var en ung Mand i Sømandsdragt og bevæbnet paa samme Maade som Jan.

„Godaften, lille Christine!“ udbrød han, „er Jan gaaet?“

„Ja!“ svarede Konen, „Du kan træffe ham nede ved Fartøierne.“

Fiskeren lod til at betænke sig, imidlertid var hans Blik ufravendt heftet paa Konen. Han bemærkede Taarerne i hendes Øine, traadte ind i Stuen og greb hendes Haand.

„Christine!“ udbrød han, med en blød og deeltagende Stemme, „Du græder! har der været Noget iveien mellem Dig og din Mand?“

„Nei!“ svarede hun, „det har der aldrig været.“

Hun søgte at drage sin Haand tilbage, men Fiskeren beholdt den.

„Gud give, at Du aldrig havde seet den gamle Jan Steffens,“ hviskede han, „saa vilde Du have været langt bedre faren, og vi havde ikke fristet saamegen Nød og Elendighed.“

„Gud give, at jeg aldrig havde seet Dig, Kjeld,“ svarede hun, „saa vilde det maaskee være bleven godt med mig og Jan.“

Den unge Fiskers Øine straalede ved denne uforsigtige Tilstaaelse, der indrømmede ham langt Mere end Christine anede.

„Hvad Ondt har jeg da gjort Dig?“ spurgte han blidt. „Vi have holdt af hinanden fra vor Skole-

gang, vi tænkte paa at bo sammen, at arbeide sammen og prøve, hvad der var os beskikket af Lykke. Saa kom Jan Steffens og nu —."

„Ja, og nu er jeg Jan Steffens Kone," yttrede hun heftig. „Tal derfor aldrig til mig om Fortiden, Kjeld, den er borte, — den er glemt," tilføiede hun huult og klangløst.

I dette Øieblik faldt Lampens Skin paa et Ansigt, som udenfor Huset stirrede igjennem Vinduet. I Stuen anede man Intet. Kjeld vedblev:

„Hvorfor kunne vi ikke tale om Fortiden?" Vi have dog kun bestandigt været Broder og Søster for hinanden."

„Broder og Søster!" gjentog Christine med et sørgmodigt Smil. „Hvad skulde vi ogsaa kunne være mere? — Jeg er en gift Kone, Kjeld, og Du er, som enhver Anden, kun en Fremmed for mig. Derfor maa Du heller ikke mere komme her saa hyppigt, Folk lægge Mærke dertil og tale derom."

„Men Jan har jo selv tilladt det," sagde Fiskeren, „endnu igaar, da vi gik fra Kirke, spurgte han hvor jeg havde været i den forrige Uge, og hvorfor jeg ikke kom hjem til ham. Han sagde, at Du havde talt om mig."

Christine hævede sit Hoved og tilkastede Kjeld et overrasket og spørgende Blik. Fiskeren vedblev:

„Han sagde, at Du vist længtes efter at see mig igjen."

„Jeg forstaaer mig ikke paa ham," hvisked Konen hovedrystende.

„Naar det var din Mands Ord," vedblev Fiskeren med en blød og bønlig Stemme," hvorfor vil Du da være strengere end han? — svar mig Christine, hvorfor maa jeg ikke mere komme som før? Jeg forlanger jo ikke mere."

Den unge Kones Læber skjælvede, hendes hele Ydre robede en heftig Kamp, idet hun med en afbrudt og dæmpet Stemme svarede:

„Aa, Kjeld! hold dog op med at spørge. Det er Synd af Dig, at tale saaledes til mig. Gaa nu din Vei, i Guds Navn, gaa! Jan venter Dig nede ved Fartøierne."

Kjeld betænkte sig nogle Øieblikke, han traadte Christine nærmere, lagde sin Haand paa hendes Hoved og prøvede paa at tale, men Stemmen svigtede ham, han vendte sig hurtig og forlod Hytten. I det Samme forsvandt ogsaa det speidende Ansigt, som udenfor havde iagttaget dette sidste Optrin igjennem Vinduet.

Stormen syntes at tiltage. Lampen viftede i Trækvinden fra de klapprende Blyruder. Da Christine blev alene bøiede hun sig hen imod Døren,

ligesom om hun vilde opfange den sidste forsvindende Lyd af den Bortgaaendes Trin. Hun lyttede, men hørte kun Stormen og Regnen, som pidskede paa Vinduerne.

Denne Fortælling foregaaer i Aaret 1808, i Begyndelsen af den ulykkelige Periode, da Danmark, uden Flaade, uden Soldater, og næsten uden Finanser, paa eengang førte Krig med Sverrig og England.

Nede ved Stranden, i en af de nylig omtalte Bugter, der fortsattes med en gravet Kanal eller Rende ind paa Bredden, laa denne Aften to Kanonbaade, som en Skare Mænd vare i Begreb med at bringe ud i Søen. Arbeidet foregik hurtigt og taus, den ubetydelige Larm dæmpedes desuden af Søerne, som hule og brusende brødes mod Odden. Alle Mændene vare bevæbnede paa samme Maade som Jan Steffens og syntes at adlyde hans Befaling.

Jan var Stedets Lods og bekjendt som en dulig Sømand. De to Kanonbaade vare blevne byggede og udrustede af Kjøbmændene i Fredericia og derefter stillede under hans Befaling. De beherskede saa at sige hele Beltet, og havde i den foregaaende Sommer taget flere værdifulde Priser fra Engellænderne.

I dette Øieblik stod Lodsen paa en Steen ved Strandkanten og deelte sin Opmærksomhed mellem

Mændenes Arbeide og den mørkegraa Himmel, fra hvilken Regnen uafbrudt vedblev at strømme ned.

Alle de Forberedelser, hvormed man beskæftigede sig denne Aften, gjaldt Overrumplingen af en engelsk Corvet, som af Mangel paa Lods var gaaet tilankers i en Bugt, ovre under det ligeoverfor liggende Fyen, nedenfor Billeshave, lidt før Mørket og Stormen begyndte.

Da Baadene vare halede ud til Pynten af Odden, kom to Personer gaaende ned fra Hytterne til Stranden. Den ene var en halvvoxen Dreng, den anden Kjeld.

Drengen søgte efter Lodsen, da han saae ham staae oppe paa Stenen, gik han hen til ham. Jan bøiede sig ned og hviskede:

„Var han derinde?"

„Ja."

„Du veed det vidst, og har ikke seet feil?"

„Jeg var ham ligesaa nær, som jeg nu er Eder, Jan Steffens."

„Det er godt, Jens, Du kan gaae hjem. — Lad Masterne kun ligge!" udbrød han lidt efter, henvendt til Mandskabet. „Stormen tager til, vi have Vinden stik i Stævn, og maa ro os frem. Hvor silde monstro det er i Tiden?"

„Det er endnu ikke Midnat," svarede Kjeld, som

imidlertid havde nærmet sig Lodsen, „da jeg kom, hørte jeg Klokken slaae Elleve oppe i Eritzø Kirke."

„Mogens Dal paa Fyensland lovede ogsaa, at sætte et Lys i sit Stuevindue Klokken Tolv," bemærkede en Anden. „Hans Gaard ligger lige ovenfor Bugten, hvor Engelskmanden gik tilankers, vi behøve derfor blot at holde ret paa Lyset for at være sikre paa ham."

„Ja, det er godt," svarede Jan barsk. „Pas Du dit Arbeide, Bertel, og lad mig om, hvordan vi skulle styre."

Lidt efter meldte man, at Alt var beredt til at gaae tilsøes.

„Tag saa jere Pladser," sagde Jan, „og see til, at I gjøre saa lidt Støi med Aarerne som muligt. Ebbe tager Roret i den ene Baad og følger snert efter den jeg selv styrer. Vi ere nok ellers blevne temmelig mange dennegang," yttrede han.

„Det er Marsvinsjægerne fra Middelfart, som Du har givet Lov til at tage med."

„Aa ja, vi faaer at gjøre Plads til dem, det er brave Folk, disse Marsvinsjægere. — Er Kjeld kommen ombord?"

„Ja Lods!" svarede den unge Sømand, fra den første Kanonbaad.

„Lad mig tale et Ord med Dig, Kjeld, kom lidt iland.“

Kjeld sprang ud af Baaden, Lodsen gik hen til ham, og de fulgtes op fra Strandbredden, ind imellem Bakkerne.

„I skal see, at det bliver galt med Kjeld iaften,“ sagde en af Sømændene i den første Baad. „Jeg kan mærke paa Jan Steffens, at han er muggen, han har bestemt mærket Noget med Kjæresteriet hjemme i hans Huus.“

„Stakkels Mand!“ yttrede en Anden, „hvorfor tog han ogsaa saa ung en Kone, han er altfor gammel for hende.“

Imidlertid sagde Jan Steffens, efterat han og Kjeld havde gaaet nogen Tid i Taushed ved hinandens Side:

„Hvor var Du henne iaften, Kjeld? Jeg synes Du kom saa silde.“

Kjeld stammede nogle afbrudte Ord, medens han lod til at betænke sig paa Svar.

„Naa, Du betænker Dig,“ vedblev den gamle Lods, med en dæmpet og noget usikker Stemme; „eller Du vover ikke at sige det. — Du var jo inde hos Christine. Du behøver ikke at dølge det for mig, for Du var der ogsaa igaar og i Søndags og forrige Fredag, og hver Gang jeg var borte og drog tilsøes

med Baadene, vidste Du at give Dig et Ærinde ind til hende."

„Ja det er sandt," svarede Kjeld, idet han, forbauset over den frygtelige Kulde i Lodsens Ord, lod sit Blik dvæle paa ham.

„Men tænkte Du da aldrig paa, at Du gjorde Uret i at besøge hende saa ofte. Christine er en gift Kone, og Du bringer hende i Vanrygte ved dine hyppige Besøg."

„Jeg er en ærlig Mand, Jan Steffens," svarede Kjeld, med en Stemme, der skjælvede af Frygt for det Udfald denne Samtale sandsynligviis vilde faae, „og jeg har aldrig taget mig Andet for i eders Huus end hvad I og Alverden maa vide."

„Det er netop Ulykken, Du."

„Ulykken?" gjentog Kjeld forbauset. „Hvad mener I?"

„Hvis der var skeet Andet," svarede Jan roligt, „saa havde jeg sat Dig en Pistol for Hovedet og trykket af, dermed vilde maaskee baade Du og hun være bedre faren."

„Men I har jo selv givet mig Forlov til at besøge Jer, I har sagt, at Christine længtes efter at høre Nyt fra mig."

„Nu ja, siden jeg har det, saa veed Du ogsaa for hvis Skyld jeg bad Dig komme. Du behøver

ikke at tage Dig Sagen saa nær, min Dreng, vi tales jo blot ved i det Gode. Jeg veed, at Du er en retskaffen Knos, Kjeld, jeg har givet Agt paa Dig hver eneste Dag, siden jeg og Christine bleve gifte; jeg veed hvorledes det staaer sig mellem jer To; jeg veed Alt, lille Kjeld."

„I?"

„Ak ja, jeg veed, at hun holder af Dig, og at hun aldrig i sine Levedage har holdt af nogen Anden."

„Saa veed I da ogsaa, at jeg er det ulykkeligste Menneske i hele Verden," svarede Kjeld.

„Du!" gjentog Jan med et spottende Skuldertræk; „nei, min Dreng! der er den, som er værre faren."

„Hvem?"

„Jeg. — Hvis Du havde opført Dig mod mig som Du burde, saa vilde Du være kommen hen til mig, da jeg beilede til Christine, og fortalt mig hvordan det stod sig mellem Dig og hende."

„Vi tænkte jo paa det, Jan Steffens, men vi turde ikke vove det."

„Aa Snak! man tør altid vove, at gjøre sin Pligt. Men Du taug stille dengang, det Samme gjorde hun, og saa gik det som det gjorde."

„Ak, Jan Steffens!" svarede den unge Fisker med en klagende Stemme, „hvad skulde jeg vel kunde

have sagt Eder? — Jeg var en fattig Knos, der knap mægtede at bjærge Foden til mig selv. I sad i Velstand og havde gjort vel mod Christines Fader, derfor lode de Eder faae Pigen."

„Ja, det var en god Grund; fordi jeg havde gjort Godt mod de Gamle, skulde jeg derfor have Forlov til at gjøre deres Barn ulykkelig. Nei, Skylden er Eders, I taug begge To, og den Feil faaer I selv at forsvare. — Hør videre, min Dreng! fra iaften af ville vi være paa det Rene med hinanden. — Jeg holdt af Christine fra det første Øieblik jeg saae hende; hun var saa from og god og saa føielig mod sine gamle Forældre, jeg tænkte, at hun skulde blive en retskaffen Ægtefælle og faae det bedre hos mig, end hun havde havt det hjemme, jeg tænkte paa Alt, undtagen paa den Forskjel, der var i vor Alder. Hun taug og græd og giftede sig med mig. Siden den Tid, Kjeld, har jeg gjort Alt, hvad der er et Menneske muligt for at blive elsket, jeg var blid og venlig, jeg lod hende raade for hvad hun vilde, jeg bragte hende den kjønneste Pynt hjem fra mine Reiser; det hjalp ikke, jeg var for gammel. Jeg kjøbte en ny Baad til hendes Fader, jeg tog hendes Moder i Huset til os, jeg klædte hendes smaa Sødskende og holdt dem til Skolegang og Christendom, jeg bad til Vorherre, hvergang jeg læste min Aftenbøn, om han vilde

være saa god, at bøie hendes Sindelag til mig; — ligemeget hjalp det, hun fandt sig Alt, gjorde hvad jeg sagde, var føielig og venlig, men elske mig, det kunde hun dog ikke. — Dengang jeg var ung, som Du, Kjeld, vilde jeg ikke binde mig til Nogen, fordi jeg var fattig, nu, da jeg er bleven rig, vil Ingen binde sig til mig, fordi jeg er for gammel. — Hvad græder Du for, min Dreng! det er jo engang Verdens Gang saaledes. — Det varede ikke længe, førend jeg mærkede, at Du holdt af Christine, ak ja! jeg kom efter det, der var værre endnu: jeg mærkede, at hun holdt af Dig. Mens I troede denne Hemmelighed vel forvaret i eders Hjerter, læste jeg den som af en aaben Bog. Da blev jeg greben af en rasende Skinsyge, jeg besluttede at dræbe Dig, og mere end een Gang har der i den Tid kun været et Haarsbred mellem Dig og Døden. Jeg gav Agt paa hvad Du foretog Dig, Du var sjelden ude af mine Øine, aldrig ude af mine Tanker."

Jan taug, han syntes at samle Kraft til at fortsætte sin Fortælling; Kjeld følte hans Arm ryste som i Feber, lidt efter vedblev han:

„Du var en ærlig Karl, Kjeld, som Du før sagde, og det der syntes at gjøre min Ulykke mindre, forøgede just dens Vægt: Jeg har Ingen at anklage, Intet at bebreide Eder, Alt faldt tilbage paa mig selv

i denne sørgelige Pagt mellem Legemer, hvori Sjælen ikke havde nogen Deel, og naar man først er kommen til denne Erkjendelse, min Dreng, saa fæster den sig i Tanke og Sind, og man søger at bøde paa sin Ulykke."

„Deri har I Ret, Jan Steffens," svarede Kjeld ivrig, den samme Tanke faldt mig ind, da jeg nu nylig forlod Christine og hun ønskede til Gud, at hun aldrig havde seet eller kjendt mig."

„Gjorde Christine det?" spurgte Lodsen, med en Nysgjerrighed, hvori Lykke og smigret Forfængelighed udentvivl havde sin Deel, „det var ellers et daarligt Ønske at skikke Dig bort med iaften, da hun vidste, at Du drog derhen, hvorfra Mange af os vil have Ondt ved at vende tilbage."

„Christine er Eder en bedre Hustru end I troer, hun lod fare enhver anden Tanke, end den paa sin Pligt, og jeg vil ikke være ringere, jeg har fundet et Middel til at gjøre Alt godt igjen."

„Ja jeg ogsaa," svarede Lodsen.

„Jeg vil reise min Vei, jeg lader mig forhyre med et Skib til fremmede Lande, og hverken I eller hun skal nogensinde faae mig at see oftere, saafremt Vorherre ellers vil være saa god at spare mit Liv paa Toget inat."

„Det gjør han nok, min Gut, det gjør han nok, for Du kommer slet ikke med os."

„Kommer jeg ikke med?" udbrød Kjeld forbauset, „hvad mener I dermed?"

„Hør nu blot efter," vedblev Jan med en kold og rolig Bestemthed, „jeg har ikke megen Tid at give bort, og det bliver dog ikke til Andet, end hvad jeg engang har besluttet. Fordi Du handlede som Du gjorde, og fordi I begge To havde saa godt et Sindelag mod en gammel Mand, der uden at vide det tilføiede Eder den største Sorg, et Menneske kan friste, vil jeg give eder Begge en Belønning: Du kan gaa ned til Christine og sige, at jeg fra iaften giver hende al den Frihed hun ønsker, hun skal ikke længer behøve at sørge og græde, som hun gjorde før, naar Ingen saae det, eller naar hun om Natten troede at jeg sov. Du kan føie til, at siden det ikke var mig muligt at vinde hendes Kjærlighed og selv blive lykkelig, vilde jeg dog ikke hindre hende i at være det. Af den Grund er det ikke Dig, min Gut, men mig, der maa gaae paa Reiser til fremmede Lande, for aldrig mere at vende tilbage."

Det vilde være vanskeligt at udtrykke den unge Sømands Forbauselse, medens han lyttede til disse Ord.

„Jeg forstaaer Eder vist ikke ret, Jan Steffens," yttrede han, „hvad mener I med det, I siger?"

„De kalde paa mig nede fra Baadene," svarede Jan. „Hører Du hvor de raabe? Jeg maa afsted. — Hvad jeg mener!" gjentog han dæmpet, „det er jo let at fatte: Siden jeg døer inat, vil jeg ikke kunne staae Dig iveien imorgen."

„I døer!" raabte Kjeld. „I vil dræbe Eder?"

„Nei, min Dreng!" svarede Lodsen rolig. „Jeg tænker nok, at Engelskmanden paatager sig den Ulejlighed."

„Nei, nei!" raabte Kjeld. „Det skal aldrig skee. I maa tage mig med, Jan Steffens. I har lovet det. Efter Lodtrækningen i Mørkningen har jeg ogsaa Ret til at følge Eder; og hvis I døer, hvis I udsætter Eder for at blive dræbt, saa gjør I mig kun elendigere end før, Christine bliver dog aldrig min, hvis denne Lykke skal kjøbes med eders Død."

„Aa, Du betænker Dig nok, naar den Tid kommer," svarede Lodsen og vendte sig for at gaae, men Kjeld standsede ham, styrtede hen imod ham og udbrød, idet han omslyngede ham med sine Arme:

„Aa, Jan Steffens! tag mig med. Jeg beder Eder saa mindelig derom. I skal ikke skilles fra Christine; I er hende en bedre Mand end jeg. Lad mig blot komme ud med Baadene."

Jan gjorde sig løs fra dette lidenskabelige Favntag og svarede:

„Det bliver som jeg har sagt, Kjeld, og nu ingen Snak mere derom. Men Du gaaer ikke op til Christine før imorgen; thi Du kan da nok begribe, at naar jeg ophører at elske hende, maa jeg have ophørt at leve. — I Guds Navn Kjeld, farvel! vær god imod hende og gjør hende saa lykkelig som Du kan, hun er saa blød og saa let at forknytte; og naar hun er bleven din og I sidenefter tale om mig, saa skal I tænke, at jeg meente det godt med jer Begge, og at jeg bødede paa min Feil saa godt jeg kunde, min største Ulykke var den, at hun var saa ung, eller rettere, at jeg var for gammel."

Lodsen havde under disse Ord lagt begge sine Hænder paa Jans Skuldre, han trykkede ham heftigt til sit Bryst, og førend den unge Sømand var istand til at blive Herre over sin bevægede Stemning saae han ham vende sig bort og ile med lange og drabelige Skridt igjennem Sandet ned til Folkene paa Stranden.

Kjeld græd, han styrtede efter ham.

„Jan Steffens!" raabte han bønligt. „Lad mig komme med Eder, blot denne ene Gang. — Hører I, nægt ikke min Bøn. I røver mig jo min Ære, min Andeel i eders Hæder, hvis jeg alene skal blive tilbage."

„Sæt af!“ raabte Lodsen, idet han sprang op i Kanonbaaden og tog Plads ved Roret.

Aarerne sank, begge Baade begyndte at skyde ud i Havet. Kjeld udstødte et gjennemtrængende Skrig og sprang efter dem, Søen kastede ham tilbage paa Land.

„Det bliver som jeg har sagt,“ hørte han Lodsens dybe Stemme raabe fra den første Baad. „Du gaaer ikke derop før imorgen, og Vorherre være med jer Begge.“

Mandskabet i de to Baade havde forundret været Vidne til dette sidste Optrin. De Nærmestsiddende kastede et spørgende Blik paa Lodsen. Hans solbrændte Ansigt udtrykte en ubøielig Bestemthed, det var maaskee blevet endnu barskere end sædvanligt.

Inde fra Strandkanten saae Kjeld Baadene hæve sig og synke mellem de fraadende Søer, hans vedvarende Bønner og Raab dødedes af Stormen og Havets Brusen. Regnen vedblev uafbrudt at strømme ned. Himlen var overtrukken med mørkegraa Skyer. Strax efter dannede de to Baade kun mørke Punkter, indtil omsider ogsaa disse forsvandt og smeltede sammen med den tykke Taage, som hvilede over Baggrunden af Havet.

Tillykke løb Strømmen nordlig denne Nat, det vil sige, i en Retning, som begunstigede Kanonbaa-

denes Fart, saaledes at Mandskabet ikke behøvede at udmatte sig ved Roning. Søerne sloge jevnlig ind over Fartøierne, men Ingen syntes at lægge Mærke hertil, man stolede paa Lodsen, hvis høie Skikkelse tilsyneladendende ubevægelig ragede op foran Roret, forresten vare Alles Tanker henvendte paa Maalet, som de hurtigt nærmede sig imod. I de enkelte Mellemrum Regnen sagtnede, eller naar et Vindstød adskilte Taagen, saaes ovre fra det høitliggende Fyensland et svagt og viftende Lysskær. Enhvers Opmærksomhed var henvendt herimod. Lyset var et aftalt Tegn, i Retning af dette skulde man søge Fjenden. Under den vedvarende og høitidelige Stilhed, som fandt Sted i begge Baade, tilhvidskede Lodsen Mandskabet:

„Ro blot stille til, Gutter! ingen Støi med Aarerne; I kunne være overbeviste om, at han har sine Øine aabne histovre, han veed ret godt, hvor han befinder sig. — Vær klar med Kanonen forude, Nikolai, inat skal Du vise, at Du forstaaer din Haandtering som en gammel Artillerist. Vinden falder af, jo længere vi komme ind under Bakkerne paa Landet. Seer jeg ret, saa have vi vor Mand for os histnede, i Læ af Baadene."

Alles Øine henvendtes i den betegnede Retning; en mørk Gjenstand traadte lidt efter frem af Mørket, tiltog i Størrelse og bestemte Omrids, indtil endelig

Skroget viste sig sort og skarpt, vuggende sig paa Havet som en Svane.

Efter den aftalte Plan, som Jan Steffens havde lagt, fortsatte Baadene deres Fart mellem Landet og Corvetten, for at komme henimod Bougen af denne. Man hørte den pibende Lyd af Stormen mellem Skibets Tallier og Blokke, saae Lyset fra Chefskahytten, og mørke Hoveder af Nattevagten bevæge sig indenfor Skandseklædningen, langs med Skibets Sider. Den Stilhed som hidtil havde funden Sted, blev paa engang afbrudt, idet Lodsens Baad anraabtes fra Skibet. Strax efter hørtes Jans gjennemtrængende Stemme kommandere Fyr. Begge Kanonbaade gave Ild paa samme Tid, og med en forfærdelig Virkning.

Det vilde være forgæves at skildre den Forstyrrelse som nu fandt Sted ombord hos Fjenden. Overfaldet var skeet ligesaa pludseligt som vel beregnet, det begunstigedes desuden i høi Grad af Mørket og Stormen, som hindrede enhver af det ankrede Skibs Bevægelser, medens Kanonbaadene derimod kunde bevæge sig med Lethed henimod de Steder, hvor deres Ild virkede sikrest og meest ødelæggende.

Under denne Forstyrrelse vedbleve Fiskerne at lade og affyre deres Kanoner. Splinter og afrevne Plankestykker beviste Sikkerheden af deres Skud. Fra Cor-

vetten var man ikke istand til at give Skydset saa lav en Retning, at det kunde naae Baadene, hvis flade Skrog desuden kun viste sig i Lysglimtet af Ilden efter Skuddene, og strax efter syntes at være forsvundne imellem de høie Søer. Imidlertid gik Trommen ombord paa Skibet, Baadsmandspiben blandede sig med Officerernes Kommandoraab, Uordenen var hævet. Man beredte sig saa godt som Omstændighederne tillode det til at modtage Fjenden, rettede de bekvemmeste Skudvaaben efter det Ildglimt, som betegnede Baadene, hver Gang deres Kanoner bleve affyrede.

Omtrent paa samme Tid ophørte Regnen, et svagt og zittrende Maanelys kom tilsyne igjennem de mørke og sønderrevne Skymasser, Kanonbaadene lode sig drive ind under Orlogsmanden og afbrændte endnu en Gang deres Kanoner, derefter krøb Mandskabet op af Siderne, ved Hjælp af Entrebiler, af Vaterstaget, gjennem Bugportene, af enhver mulig Adgang, under høie og jublende Fryderaab, og nu begyndte et Optrin, der røbede sig ved Eder, Skrig og Pistolskud og indhylledes af Taage og Krudtdamp.

Paa Lyngsodde hørte man tydeligt ethvert Skud, og var i spændt Forventning efter Udfaldet. Imod Sædvane paa denne Tid af Døgnet saaes Lys i alle Fiskerhytter. Ingen tænkte paa Hvile, medens Mænd og Brødre kæmpede ude paa Havet. Stormen peb

imellem Hytterne, Lænkehundene udstødte klagende Hyl, som om de anede deres Herrers Fare, Gaardhanernes Galen forkyndte Morgenstunden. Blege Ansigter, i hvis Træk Frygt og Engstelse udtalte sig, kom tilsyne i Døraabningen. En Kone gik over til Naboen, for at meddele sine Bemærkninger eller hente Trøst hos hende. I Forstuen til et af de nærmeste Huse ved Stranden stod en Gruppe af tre Fruentimmer, indhyllede i uldne Tørklæder, og stirrede ud paa Havet. Ethvert Skud blev besvaret med et Suk eller et talende Blik.

„Det gaaer varmt til derovre," hviskede En.

„Jeg tænker paa, at ethvert af disse Skud gjelder et Menneskeliv for os."

„Aa Snak! det er ikke Noget at tale om," svarede en grov Stemme. „Vore Folks Liv ligger i Guds Haand, enten de saa staae foran en Bøssepibe eller ride paa en Planke i Havet. Jeg har læst en Herrensbøn for min Dreng. Skik Dig blot godt, sa'e jeg til ham, da han gik bort, saa faaer Gudfader at raade for Resten."

Det var et mærkværdigt Fruentimmer der talte disse Ord. Hendes Ansigt var overalt bedækket med Rynker og Kopar, som gjorde dets haarde Træk endnu ubehageligere. For endeel Aar siden var hendes Mand forlist og havde efterladt hende og en lille Søn i den

dybeste Armod. Fra den Dag gik Ellen med Mændene ud paa Fiskeri, hun forrettede sit Arbeide trods den Bedste, styrede sin Baad som en fuldendt Sømand, syntes aldrig at kunne blive træt. Iført en meget kort Kjole, et Par store Fiskerstøvler, og en mørk, lavpullet Hat, som i Sømandssproget kaldes en Sydvest, saae man hende, i det sletteste Veir, bære sine Fisk omkring i Bønderbyerne; om Efteraaret leiede hun en gammel Jagt af Færgemanden i Snoghøi, og foer med Frugt fra Ærø til Jylland. Hun satte Reisende over til Strib, bodede selv paa sin Baad, med faa Ord: hun arbeidede for sin Søn.

Udentvivl ville Flere i denne ufuldkomne Skildring gjenfinde en gammel Bekjendt, der var velkommen overalt hvor hun viste sig, en ærlig, trofast, udholdende og opofrende Charakteer, hvis hele Liv var knyttet til Savn og Trældom, indtil hun pludselig og sporløs forsvandt fra sit Hjem, uden nogensinde oftere at vende tilbage.

Ellen stod altsaa i sin Huusdør og røg af en kort Kridpibe. Hun havde bundet et Tørklæde om sine stride graalige Haar, og bar sin sædvanlige Dragt, opkiltret Kjole og store, optrukne Fiskerstøvler.

„Veed I hvad Ellen," sagde en Kone, „lad os see over til Stine Steffens, siden dog Ingen af os

har ifinde at gaae til Ro inat, hun ſidder i en varm Stue og kan lave os en god Kop Kaffe."

Denne Opfordring vandt almindelig Bifald. Konerne trak deres Torklæder frem over Hovedet ſom en Kyſe, og begave ſig ned til Jan Steffens Huus. Skipper Ellen alene blev tilbage.

Chriſtine ſad endnu i den ſamme Krog af Stuen ſom da Kjeld forlod hende. Hendes ſmukke, tankefulde Øine ſvømmede i Taarer.

„Godaften lille Stine!" yttrede den ene af Fiſkerkonerne. „Hvordan har I det?"

„Aa, ſom I Andre," ſvarede hun, „jeg længes og jeg frygter. Det var kjønt af Jer, at I kom. Sid ned."

„Vi vilde blot ſpørge, om I har Lyſt til at følge hjem med til Mit, ſaa lave vi os en god Kop Kaffe, for at forſlaae Tiden."

„Den kan vi jo ligeſaagodt lave her," yttrede Chriſtine, uden at fatte det Beregnende i den Andens Opfordring.

„Ogſaa det," ſvarede den Liſtige. „Hvis I har Lyſt dertil! Jeg ſkal hjælpe med at gjøre Ild paa."

Ilden blev raget frem over Aſken, Kaffekjedlen droges frem fra ſin Krog, imidlertid fortſattes Samtalen.

„Gud give vi havde vore Folk lykkelige og vel

hjemme igjen," yttrede Christine, „jeg er saa bange for dem inat."

„Ja, der er vel Grund dertil," bemærkede en Anden, „hvordan det end gaaer, vil der blive Sorg paa Kysten imorgen, for de have nu holdt ved at skyde i næsten en halv Time. Men man faaer at trøste sig, Solskin og Skyer komme fra den samme Haand, og gaaer det galt for Nogle, saa gaaer det saameget bedre for Andre, siden Prispengene maa blive høie for saa svært et Skib. I kan da sagtens være tilfreds, lille Stine, for I sidder godt i det, og skulde der skee noget Uheld med eders Gamle, er Skaden ikke værre, end I kan faae jer en Ung igjen. Desuden har Jan Steffens den største Fordeel af ethvert Tog, han fører Folkene an og gjelder ved Prisgodsets Deling for To, alligevel enhver af de Andre vover Livet saa godt som han."

„Aa nei!" sagde en Anden. „Christine har tvertimod størst Grund til at frygte. Vi have kun Een at tænke paa, men hun har To."

„To!" gjentog Christine. „Hvad mener I?"

„Har I ikke først eders gamle Mand, og saa desuden en lille Hjerterknægt i Baghaanden. Jeg mener Kjeld Olsen."

Medens Christine betænkte sig paa Svar til dette plumpe Angreb, yttrede en Anden:

„Kjeld Olsen er der ingen Fare for inat, han er klogere end som saa, han lod de Andre seile deres Vei og blev selv hjemme, han vidste nok, hvad Grund der kunde være for ham til at spare Livet, i det Tilfælde at gamle Jan Steffens mistede sit."

„Christine havde hidtil ikke svaret til disse Drillerier, hun lod sine blide Øine dvæle paa enhver af de Talende, men efter denne sidste Yttring svandt hendes Taalmodighed, hendes blege Kinder rødmede for et Øieblik, idet hun reiste sig og udbrød:

„Det er ikke sandt, hvad I siger. Kjeld er iaften hvor han altid pleier at være i Farens Stund: den Første blandt de Kjække."

„Hvem taler om Kjeld?" spurgte Skipper Ellen, som i dette Øieblik traadte ind i Stuen. „Han staaer nede paa Stranden og handler med Poul Mikkelsen, for at faae ham til at tage med i en Baad over til Engelskmanden."

„Der hører I da, at han er hjemme," yttrede den Første, „det er godt at I kom Ellen, for Christine vil ikke tro vore Ord."

„Vil I med ned til Stranden?" spurgte Ellen, „det regner ikke, mere, Maanen kommer frem og Blæsten lægger sig."

„Ja, lad os gaae," sagde Christine, idet hun satte de tomte Kaffekopper tilside.

„Vi skulle da snart faae at vide, hvordan det har sig med den stakkels Kjeld."

„I kan tro, at gamle Jan Steffens ikke vilde have ham med," yttrede den første Fortællerske, „formedelst han nok vidste, at Kjelds Tanker vare andensteds henne."

„I kan tro, at I tager feil," svarede Ellen, medens hun tændte sin Pibe, og tilkastede den Anden et straffende Blik, „og det havde været godt for Eder Birthe, om I havde havt en Søn eller Forsørger, der lignede Kjeld."

Efter disse Ord tog hun Christine under Armen og fulgte efter de Andre.

Regnen var ophørt. Da Fiskerkonerne nærmede sig Stranden bar Vinden en dæmpet Larm fra Skibene over til dem. Man hørte Skuddene og saae Glimtet af Ilden lyse i Mørket. Maanen kom efterhaanden frem, dens svage Skær faldt hen over Skumstriberne paa Søen.

Kjeld stod i Samtale med en gammel Mand, der støttede sig til en Stok, nedbøiet af Alderdom og rystede paa Hovedet til de Forslag han syntes at høre.

„Hvad er der iveien med Dig, Kjeld?" spurgte Skipper Ellen, da hun kom hen til dem, „og hvorfor er Du ikke taget med de Andre?"

„Jan Steffens meente, at vi vare formange i Baaden," svarede han undvigende.

„Ja, og nu vil han affted alligevel," sagde den Gamle, „og byder mig Guld og grønne Skove for at hjælpe ham med at ro over til dem; men jeg vil ikke have med den Ting at bestille; Veiret er for haardt og vi kunne ikke bjerge os i min Jolle for de svære Søer."

„Hvad for Noget," raabte Ellen spottende, „er Du bange for at vove dit Liv Poul?"

„Aa nei endda!" svarede den gamle Mand, „ikke for mit Liv Ellen, som Hun siger, men jeg er bange for min Baad, hvis vi miste den, ville mine Drenge blive brødløse."

„Der kan være Noget i det," sagde Ellen, „men Knægten skal min Sjæl affted alligevel. Vil ikke Du, saa vil jeg. Kom her Kjeld! naar vi To lægge vore Kræfter sammen, saa tænker jeg at det slaaer til, og vi naae nok over."

Kjeld udstødte et Frydeskrig, slog begge sine Arme om Ellens Hals og raabte:

„Vorherre velsigne Hende. Hun er et retskaffent Fruentimmer lille Ellen, det skal jeg sande alle mine Dage."

Dermed sprang han ned til Stranden.

„Hvad nu din Baad angaaer," vedblev Ellen,

„saa skal Du ikke være ræd, fordi vi laane den. Gaaer det galt og Søen tager os, saa ligger min Baad oppe paa Land, nylig tjæret og vel forseet overalt, og nede i Byen eier jeg et lille Sted, begge Dele kan Du beholde til Vederlag; men over maa han."

„Lad være Ellen!" raabte en af Konerne, „det gaaer aldrig godt."

„Aa jo, med Guds Hjælp," svarede hun frimodig, „han skal afsted, Drengen, om vi saa skulle seile derover i mine Vandstøvler."

Hun trængte sig igjennem Kredsen, som havde dannet sig omkring hende og gik ned til Stranden. Kjeld sad allerede i det skrøbelige Fartøi. Ellen steg op i det og tog den ene Aare. Lidt efter gled Baaden ud i Søen og Farten begyndte.

„Det er et grumme rart Fruentimmer, den Ellen!" yttrede en af Tilskuerne. „Den Mand kunde være velfornøiet, som fik hende til Kone, for hun kan gjøre Gavn og arbeide for den bedste Karl."

Saalænge det var muligt at øine Baaden vedblev den sin Fart, ført af kyndige Hænder, hævet og sænket af Bølgerne, men bestandig i Retning af Maalet.

„Hør engang Kjeld!" udbrød Ellen, efterat de vare komne et Stykke fra Land, „lad os To nu tale et fornuftigt Ord sammen. Det var for at faae

Stunder dertil, at jeg var saa villig at gaae tilsøes med Dig inat. Hvad er det egenlig der skader Dig, min Dreng, hvorfor gaaer Du i den senere Tid og hænger med Hovedet og driver omkring i Lediggang, istedetfor at tage Dig noget Nyttigt for?"

„Jeg!" yttrede Kjeld med en paatagen Forundring, „Hun tager feil Ellen. Jeg fattes Intet."

„Ja, det nytter ikke, at Du kommer med den Snak, jeg er for gammel til at lade mig føre bag Lyset. Du maa tale ærligt til mig Kjeld, som jeg taler til Dig, Du har heller ikke behov, at frygte for hvad Du siger, for der er Ingen, som hører det, herude paa Havet, Ingen min Dreng! uden jeg og saa ham, som regerer Havet. — Du tier Kjeld, naa da, saa faaer jeg vel selv at tale. Du sukker og sørger, fordi Du holder af Christine Steffens og fordi Du mener, at hun holder af Dig igjen, see deri stikker det. Men har Du da glemt, at Christine er en gift Kone, og at din Adfærd bringer hende i Folkemunde, at enhver Sjæl i Byen taler om Eder, og at hendes egne Vægge ikke engang ere istand til at beskytte hende for Spot og Haan? — det jeg har været Vidne til inat."

„Hvad siger Hun der, Ellen?" yttrede Kjeld forbauset, „hvem skulde vel vove, at tale Noget til Forringelse om Christine?"

„Siig heller, hvem der skulde forbyde det, min Dreng, siden Du selv giver saamegen Anledning dertil."

„Ak Ellen, hvis Hun vidste, hvormeget jeg holder af Christine, hun har været min Tanke Dag og Nat, mens jeg foer paa de lange Reiser, jeg har sparet mine Penge sammen til hende, jeg troede bestandig, at hun skulde blive min, og da jeg nu kom hjem i Efteraaret, saa var hun gift."

„Nu ja, saa er der jo ikke Andet for Dig at gjøre, end at glemme hende."

„Jeg glemmer hende aldrig."

„Ja, den Tale har jeg hørt før, saadan Noget tænker man altid imens man er ung, og smiler derover naar man bliver ældre. En retskaffens Karl holder af en Pige, naar han agter hende, og naar han har til Hensigt at ægte hende."

„Og naar han ikke kan ægte hende?"

„Saa lader han hende fare, min Dreng! og vender sine Øine til en Anden."

„Ja, Hun har let ved at tale, Ellen."

„Du tænker, at jeg ikke forstaaer mig paa Sligt, fordi jeg er gammel og graa, ikke sandt, Kjeld? Men Du tænker ikke paa, at gamle Folk ogsaa har været unge engang, og det Du nu mener, ikke at kunne bære, min Søn, har jeg maattet bære, jeg, som dog

kun er et Fruentimmer. — Dengang jeg saae lidt yngre og bedre ud end nu, var der En jeg tænkte paa, som jeg gjemte i mit Hjertes Løndom, kort sagt, som jeg holdt af, ligesom Du af Christine. Han kom hen til mig og bad om mit Jaord, og svor til Gud i Himmerig, at jeg var hans eneste og kjære Tanke."

„Hvad svarede Hun ham da?"

„Lad det være, svarede jeg. Du har kun Lidt, og jeg har endnu mindre, jeg gifter mig med den Mand, hos hvem vi bo tilleie, saa faaer min Moder Aftægt og Ophold paa Gaarden saalænge hun lever. — Og saa giftede jeg mig siden. Han troede ikke, at jeg holdt rigtig af ham, han fik det heller aldrig at vide, men jeg sørgede da han gik sin Vei, jeg tænkte paa ham hver evige Gang der trak en Byge hen over Søen, og mangen en Nat har jeg ligget og grædt min Hovedpude vaad, naar jeg ikke kunde falde isøvn fordi det stormede udenfor."

„Kjendte jeg den Mand, Hun taler om, Ellen?"

„Ja, min Dreng, det var Din egen Fader."

„Min Fader!"

„Kan Du nu forstaa, hvorfor jeg altid har holdt saameget af Dig, og hvorfor jeg har en vis Ret til at raade Dig til at lade Christine fare? Jeg siger ikke, at Du skal glemme hende."

„Hun mener vel fordi det er umuligt?“

„Nei, jeg mener fordi det kommer af sig selv. Jeg vil blot have, at Du skal drage bort, og ikke længer drive omkring hernede paa Stranden. Imorgen seiler jeg til Ærø efter Æbler, saa tager Du med mig Kjeld, vi reise til Kjøbenhavn, Du lader Dig forhyre der med en af Sydfarerne, og naar Du om nogle Aar vender tilbage igjen, og Vorherre har sparet mit Liv saalænge, vil Du takke mig, fordi Du fulgte det Raad jeg gav Dig inat. — See, der har vi vore Fartøier. I Guds Navn Kjeld! gjør Du nu din Pligt, jeg binder Jollen fast her bag ved Kanonbaaden.“

Inde paa Stranden var Christine imidlertid bleven staaende, noget afsides fra de Øvrige. Hun havde været et taus, men deeltagende Vidne til Alt hvad der foregik ved Kjelds og Ellens Bortreise, og vedblev at stirre ud efter det skrøbelige Fartøi, saalænge hun var istand til at øine det. Fiskerkonerne kom hen til hende; man begyndte paany at meddele hverandre sin gjensidige Frygt og Formodning. Christine deeltog ikke i Samtalen.

„Ja, I har da ingen Grund til at være bange, lille Christine!“ yttrede den Samme, der tidligere havde ført Ordet nede i Jan Steffens Hytte. „Kjeld kommer rimeligviis først derover naar Alt vel er

forbi, saa kan det dog alletider hedde sig, at han har været med, og maaskee ogsaa han faaer sin Deel af Priispengene. Skulde der i værste Tilfælde hændes den gamle Jan Steffens en Ulykke, saa har I alligevel en ny Forsørger paa rede Haand."

„Hvad mener I, med alle disse Hentydninger, I kommer med inat?" spurgte Christine.

„Nei, det er godt!" raabte Konen leende, og henvendt til de Øvrige. „Hun lader saa uvidende, det lille Lam!"

„Men saa tal dog, forklar Eder, jeg forstaaer ikke et Ord af Alt det I staaer og siger."

„Jeg mener, at der bliver et Par af Jer og Kjeld, saasnart Jan vel har lukket sine Øine, og at det hverken er Eders eller Kjelds Skyld, at det har varet saalænge."

„Og veed I, hvad jeg svarer hertil?" sagde Christine bestemt, og tillige saa tydeligt, at hendes Ord naaede til Enhver i Kredsen. „Hvis den Ulykke vederfares mig, at Jan Steffens kommer til Noget inat, saa sværger jeg, at jeg hverken vil tilhøre Kjeld Olsen eller nogen anden Mand i denne Verden."

„Aa, I betænker Jer, I betænker Jer nok," raabte den Anden spottende.

„Derpaa vil jeg sætte min Lykke og min evige

Salighed i Pant," tilføiede Christine, „vil I saa tro mig, og lade mig være i Fred."

Lidt efter ophørte Skuddene aldeles. Mængdens Øine søgte Stedet, hvor man vidste at Skibet laa.

„Nu er det forbi," raabte en Stemme, „ret snart ville de komme tilbage. Gud være os Alle naadige, og dem især, som have mistet Deres."

En dyb og vedvarende Taushed fandt Sted blandt Forsamlingen. Frygt og Ængstelse lukkede Alles Læber. Man speidede og ventede paa Baadene. Den gamle Poul Mikkelsen sad oppe paa en høi Steendysse, han havde taget sin Hat af, og nynnede det første Vers af en Psalme med en svag og rystende Stemme. Pludseligt brød et klart og straalende Lys frem i Retning af Skibet; det tiltog i Størrelse og udvidede sig efterhaanden til en høi og mørkerød Flamme, hvis Skjær faldt hen over Bølgerne og paa de nærmeste Bakker, langs med Strandkanten. I dette Lys saae man Strandbredden ovre paa Fyensland besat med Mennesker, og flere Baade, som tilsyneladende i ilsom Fart roede til og fra Corvetten.

„Skibet brænder!" raabte Poul. „Det er Vore som have vunden."

Flammerne tiltoge og dannede omsider en eneste høi Ildsøile, hvorfra Funker og Gnister fore om-

kring i Luften. Paa Lyngsodde stod Mængden hensunken i en aandeløs Taushed, man hørte Kirkeklokken i Eritzø slaa tre, den graa Morgendæmring havde pludselig forvandlet sig til den klareste Dag. Corvetten aftegnede sig mellem Luerne med sine slanke Master, Ræer og Tougværket i en forfærdelig Klarhed. En Mængde Skikkelser bevægede sig frem og tilbage paa Skroget. Efterhaanden som Ilden nærmede sig Kanonerne gik disse af, en Kugle slog ind i Bakken, noget ovenfor det Sted hvor Fiskerkonerne vare samlede. Ingen syntes at agte derpaa, Alles Tanker vare rettede paa det sørgelige Drama, som foregik ude paa Søen, Enhver havde sin Deel deri, Enhver imødesaae dets Opløsning med Frygt og bange Forventning.

„Der komme vore Baade!" raabte Poul, og pegede med sin Krykkestok ud mod to mørke Punkter, som dukkede frem mellem Søerne, noget foran Corvetten. Lidt efter saaes en tredie Baad, der var taget paa Slæbetoug af en af Kanonbaadene. Christine var den Første som bemærkede den. Hun foldede sine Hænder og sendte et takkende Blik op mod Himlen.

Kanonbaadene lagde til Land; i det hjertegribende Optrin, som nu paafulgte, blandede Fryderaab sig med fortvivlede Klageskrig, Smil med Taarer,

efterſom man gjenfandt eller ſavnede ſine Kjære. Chriſtines Dine ſøgte Jan, hun ſaae ham ikke. Hun ſkjulte Anſigtet i ſit Tørklæde og braſt i Graad.

Lidt efter kom Kjeld hen til hende og lagde ſin Haand paa hendes Arm.

„Hvor er min Mand?“ ſpurgte hun heftig.

„Han er død,“ ſvarede Kjeld.

„Død!“ gjentog Chriſtine mat og klangløſt.

„Han faldt i ſamme Øieblik, ſom han befalede os at gaae tilbage i Baadene, da Engelſkmanden havde ſtukket Corvetten i Brand. Jeg har gjort hvad jeg kunde, for at frelſe ham, lille Chriſtine, jeg ſtillede mig ved hans Side, og værgede for ham, men galt gik det alligevel.“

„Og hvorfor gik Du ikke med før?“ ſpurgte hun pludſelig.

„Fordi Jan havde forbudt det. Han vidſte Alt hvad vi To tænkte og følede, han bød mig blive tilbage og bringe et Budſkab til Dig, men jeg maatte først tale derom imorgen.“

„Det behøves ikke,“ ſvarede Chriſtine, „imorgen reiſer jeg op til min Moſter i Skjærup.“

Hun rakte ham begge ſine Hænder og vedblev, med en Stemme der ſkjælvede af Graad:

„Gud være med Dig, Kjeld, min kjære min eneſte Ven!“

„Du reiser Christine!“ udbrød han.

„Ja!“ svarede hun, „jeg har svoret det til Gud, da jeg før bad min Bøn til ham om at bringe Dig uskadt tilbage.“

„Og hvorfor vil Du tage bort?“ spurgte han, med en frygtsom og skjælvende Stemme.

„Fordi vi To maa glemme vore Haab og vore Drømme, fordi vi maa skilles, og aldrig mere møde hinanden.“

Den Skibbrudnes Skat.

En Sommereftermiddag sadde to unge Fiskere udenfor Døren til et af de sidste Huse, som ligge mellem Sandklitterne ved Stadil Fjord, i Ringkjøbing Amt. Den Ene malede et Par Aarer, den Anden havde strakt sig langs hen ad Bænken ved Brønden, og støttede ørkeløs Hovedet i begge Hænder, medens han betragtede sin Kammerats Arbeide. I denne Stilling viste hans Ansigt Udtrykket af en rolig Tilfredshed, som aldrig syntes at være bleven afbrudt af Lidenskabernes Storme. Han havde en lav Pande, fremstaaende Øine, et rundt Ansigt, lyst, glatnedkæmmet Haar, og kolossale Lemmer. Hans Kammerat var mere spædlemmet, og besad udentvivl ogsaa en langt ringere legemlig Styrke. Der laa noget Hengivent og Trofast i hans Træk, som indgød Tillid.

Solen skinnede denne Eftermiddag fra en skyfri Himmel, Lærkerne sang, Hettenterner og Maager kredsede omkring i Luften, den eensformige Lyd af Vesterhavet trængte ind over Klitterne, som Aandedrag af en sovende Kæmpe. Kirkeklokken i Vædersø ringede til Aftensang. Alt var Hvile og Stilhed i denne Sandørken, hvor Øiet forgæves speidede efter et Træ, en Busk, et grønt Blad. Kun Marehalmen mellem Bakkerne, og hist og her en lille Plet gult, stridt og halvvisnet Græs i Lavningerne, afbrød den lysebrune Sands monotone Farve.

„See saa!" udbrød den Hvilende, efterat han længe i Taushed havde betragtet den Andens Arbeide, „sæt nu Malerpotten ind og lad det være nok for idag. Vadsk dine Hænder Jørgen, og følg med ned til Vædersø, saa ville vi have os et Spil Kegler. Man maa da ogsaa tænke lidt paa, at det er Helligdag, og ikke arbeide bestandig."

Den Tiltalte saae op og smilede, derpaa udbrød han, efter i nogle Øieblikke at have betragtet sit Værk med synlig Tilfredshed:

„Nu er jeg ogsaa færdig, Ebbe. See blot! jeg har malet to Hjerter med en Krands om, indenfor vore Navne, det betyder at Du og jeg ville holde sammen i Venskab og godt Kammeratskab alle vore Dage."

„Ja, det ville vi, Jørgen."

„Forresten synes mig da, at Søndagen er ligesaa god som enhver anden Dag til at forrette sit Arbeide paa. I Foraaret kjøbte vi To os en Baad, den saae kun daarlig og brøstfældig ud, som Du nok husker, men netop ved at anvende vor Fritid til at bøde paa den, have vi nu faaet os saa kjønt et Fartøi, som Nogen her paa Kysten. — Naar jeg skal være rigtig glad maa jeg arbeide."

„Naar jeg skal være rigtig glad maa jeg ligge paa Ryggen i Solskin, rolig og stille, og see paa Himlen, som jeg gjør nu; jeg indseer heller ikke, hvorfor et Menneske skulde slide haardere end det har behov. Du og jeg Jørgen, har maattet arbeide fra vi vare smaa. Vore Forældre satte os ud blandt Fremmede, fordi de selv ikke havde Evne til at føde os længer, vi slede og trællede for Andres Fordeel og for den samme Løn som de gave deres Kreaturer: for Føden. Lige til denne Dag have vi ikke været istand til at spare mere sammen, end de femten Daler Courant, som vi gave ud for Baaden, med den skulle vi nu begynde at arbeide paany, og saadan maa vi fare fort vor hele Levetid, indtil vi blive gamle og ikke have Kræfter til at virke længer, saa sætte de os ind i et Fattighuus, som de gjorde ved vore Forældre, og give os Lov til at stavre omkring

med en Stok og en Leerpotte, for at tigge Føden hos dem, vi have hjulpen til at berige mens vi vare unge. Ja, Du leer Jørgen, men hvad jeg siger staaer ved Magt alligevel. Hvis en fattig Karl som jeg, blot kunde fortjene sig saameget i sin Ungdom, at han havde tilstrækkeligt at tage til naar han blev gammel, saa var det sin Sag, hvis vort Arbeide kunde bringe saameget tilveie, som det har indbragt ham, der eier det store Skib histude, eller som Herremanden nede paa Aabjerg, der ikke tager sig Andet for, end om Sommeren at drive omkring paa Marken, med Hænderne paa Ryggen og Meerskumspiben i Munden, og om Vinteren at sidde hjemme i en varm Kakkelovnskrog og spille Polskpas med alle de fremmede Gjester der besøge ham; — ak Jørgen, Jørgen! hvem der dog kunde komme saavidt, at man engang fik Toilen i Haanden, istedetfor bestandig at maatte bære den i Munden."

Jørgen trak paa Skuldrene og smilte. Lidt efter saae man de to Fiskere, Arm i Arm vandre ned til Landsbyen Vædersø.

Henimod Aften forandredes Veiret, Luften blev skyfuld, endnu førend Solen gik ned havde hele Kysten antaget et Udseende, der var saare forskjelligt fra den fredelige og stille Ro hvormed Eftermiddagen begyndte. En kold Nordvestvind peb ind fra Havet,

der reiste sine høie Bølger og sendte en tæt Støvregn af Skum og Fraade hen over Sandbjergene, idet Søerne brødes paa Revene langs med Kysten. Sandet hvirvlede omkring mellem Klitterne, en talrig Sværm af Maager og andre Strandfugle fløi ind mod Kysten, deres hæse og klagende Skrig varslede om et Uveir.

Bønderne i Væderø havde endt deres Keglespil, og vare i Begreb med at gaae hjem, da en Fisker bragte Efterretning til Landsbyen, at et fremmed Skib var i Havsnød udenfor Husby Klitter.

Denne Tidende, der berørte de fleste Tilstedeværendes Interesser, vakte almindelig Bevægelse i Forsamlingen. En Skare Mænd og Koner begave sig øieblikkelig paa Veien til Klitterne, uden at agte paa Uveiret, eller Regnen, som fulgte med dette.

Midt i denne Skare, der saa hurtigt som muligt søgte at blive Vidne til den forestaaende Ulykke, saae man en Person af et eiendommeligt Ydre. Det var en høi og sværlemmet Mand, med et blodrødt Ansigt, hvis naturlige Farve stedse antog en mørkere Nuance, paa Grund af Hurtigheden hvormed han bevægede sig igjennem Sandveien. Dette Ansigt var omgivet med en Skov af kulsorte Haar og Skæg, og overskygget af en Kaskjet af sort Kalveskind. Hans dybtliggende Øine skjultes næsten under mørke Øien-

bryn, der dannede en lige og fortløbende Linie over en Næse, som havde taget sin Tilflugt til en unaturlig Brede, siden Tilfældet havde nægtet den almindelig Størrelse i Længde.

Denne Mand var Landsbyens Smed, af Fødsel en Polak, og havde i sin Tid tjent som Soldat blandt de Gevorbne, som de i Kong Frederik den Sjettes Tid bleve kaldte.

Veien fra Vædersø til Klitterne gik som sagt igjennem Sandet. Paa begge Sider saae man Rugmarker, hvis tynde og blege Straa bøiedes af Stormen. For at forringe Anstrengelserne under den ilsomme Gang til Havet havde Smeden taget en Mand under Armen, en trofast, bestandig og hengiven Ven, der boede frit i hans Huus, og i Kroen blev underholdt paa hans Bekostning, det var Landsbyens Skræder.

Ved enhver Leilighed var man sikker paa, at træffe disse to Personer i hinandens Selskab. Den fiirskaarne Mand saae ud, som om Naturen havde bestemt ham til at være et Futeral for Vennen. Han besad i Skræderens Person den Lykke, en af vore berømte Forfattere ønskede sig: bestandig at have een Tilhører; en tro og hengiven Achates, saa vedhængende, at han vilde være kroben tilbage igjennem Vinduerne, hvis Smeden havde kastet ham ud af

Døren, saa tillidsfuld, at Smeden blot behøvede at fortælle en Usandhed, for at faae Skræderen til at sværge paa den.

Disse to Personer dannede for Øieblikket Centrum i den Kreds af Bønder, som forsamlede sig paa Klitterne. Længere nede, paa Havstokken, vare Fiskerne i Begreb med at drage deres Baade høiere op paa Stranden, og stirrede, efterat dette Arbeide var fuldført, tause og deeltagende ud paa Havet.

Her saae man et stort Skib, som Stormen og Søen bestandig drev nærmere ind mod Land, tiltrods for alle de Anstrængelser, man ombord gjorde sig for at undgaae den truende Fare.

Forsamlingen mellem Klitterne var mindre taus. Smeden havde nylig med megen Sagkundskab udviklet, til hvilken Nation det ulykkelige Skib hørte.

„Som jeg siger," vedblev han, i det barbariske Sprog hvoraf han betjente sig. „Det er en Engelskmand, og jeg takker Gud, fordi det ingen Svensker er."

„Hvorfor det?" spurgte Skræderen.

„Det er saa daarligt Tømmer de bygge deres Skibe af, lutter Fyr og Gran, ikke et forsvarligt Stykke Egetræ imellem. Jeg ønsker ikke Ulykke over Nogen, men siden det er Vorherres Villie, at et Skib,

skal strande iaften, saa er jeg glad over, at det netop er en Engelskmand; de forstaae at bygge, de Karle!"

„Det har I Ret i, Mester Harsitz!" yttrede Skræderen. „Sikke Jernbolte vi sik ind fra det sidste Vrag, og sikke udmærket Egetømmer tilhobe. Naar Vraget her kommer til Auction, har jeg min Fordeel deraf."

„Jeg med," sagde Smeden. „Jeg tænker, at den Karl derude skal forære mig nogle gode Stolper til en ny Smedie, han seer mig ikke ud til at være bygget af Svovlstikker."

„Der kan man dog see, hvor godt den kjære Gud tænker paa alle Mennesker," bemærkede Skræderen. „Her groer ingen Bomuld, ingen Silke, ingen Jern, Ingenting saa at sige, uden salte Fisk paa disse skaldede Kyster, og saa er han saa god, hvert Aar at lade en eller anden Sofarende forlise her, for at vi kunne faae hvad vi have nødig paa en billig Maade."

„Ja, og han lader det netop skee om Efteraaret," tilsøiede en gammel Kone, „fordi han veed, at Vinteren stunder til, og saa trænge Fattigfolk til at varme sig ved lidt Brænde."

„Det er en ærlig Sag, at sanke op hvad der flyder ind til os fra Havet," yttrede Skræderen.

„Værre gik det til hiſtnede ſønderpaa, ved Nymindegab, i gamle Dage."

„Ved Nymindegab!" gjentog Smeden. „Det veed jeg Ingenting om Skræder, hvordan gik det da til der?"

„Husker I ikke det Sandſagn, ſom vi hørte fortælle ſidſte Kyndelmisſe, da de holdt Bindeſtue paa Thimgaard, om den rige Herremand Espen? — Han boede nede paa en Gaard de kaldte Ahner, og red hver Stormveirsaften og i de mørke Nætter om Vinteren hen over Klitterne med en tændt Lygte, bunden under Bugen paa ſin Heſt, for at de Søfarende, ſom vare drevne ud af deres Cours, ſkulde tro, at Lyſet kom fra et Skib, der ſeilede i dybt Vande, og ſaaledes blive lokkede ind paa Revene, idet de ſtyrede efter Lyſet. Det gik godt i lang Tid, og Espen til Ahner blev en hovedrig Mand, thi Strandingsretten tilhørte ham; men ſaa var det engang, juſt ſom han vilde gjøre ſin Datters Bryllup, at der kom en ſtakkels halvtosſet Mand ind paa Gaarden, og aabenbarede Herremandens Udaad for Lehnsmanden."*

Under denne Samtale havde det omtalte Skib flere Gange forgæves provet paa at gaae over Stag, det vil ſige, at gjøre en Vending, der kunde bringe

---

* See Eventyr og Folkeſagn: „Espen til Ahner."

det ud fra Kysten, men Forsøget mislykkedes. Under den stærke Storm, som hvert Øieblik syntes at tiltage, var det ikke længer muligt at føre et saa stort Antal Seil, som behøvedes for at regere Skibet. Dets Skjæbne kunde derfor heller ikke længe være tvivlsom, enhver Sø bragte det nærmere ind mod Revene, hvoraf det yderste kaldes Brand og det inderste Volden, og som strække sig langs med Kysten.

Det er omtrent et halvt Aarhundrede siden, at nærværende Historie foregik. I denne Mellemtid har Vesterhavet bragt mangen et Vrag ind over Brand Rev, og mangen et bønligt Raab og Dødsfuk er bleven henveiret af Stormen eller kvalt af Søen, førend man tænkte paa virksomme Midler til at yde de Skibbrudne Hjælp. I den Tid, jeg omtaler, vare disse Ulykkelige, ofte saa nær ved Land, at deres fortvivlede Bønner og Skrig naaede ind paa Kysten, overladte til sig selv, eller til det ualmindelige Held, at Stormen lagde sig inden Vraget søndersloges, saaledes at Gøiserne, som Fiskerne kaldes, kunde naae ud til dem, og bjerge dem i deres skrøbelige Baade.

Imidlertid var Dagen gaaet bort, men i den lyse Sommeraften vedbleve selv fjerne Gjenstande at være synlige. Maanen kom frem mellem Skyerne, i det blege og skjælvende Lys den kastede hen over Søen, saae man tydelig Skibet drive for to eller tre

smaa Seil nærmere ind mod Kysten. Den ene af Masterne var gaaet overbord og hang i Tougværket paa den ene Side af Skroget. Af og til bar Stormen et skingrende Klageskrig ind til Land. Kommandoen ombord var forlængst ophørt, Enhver tænkte kun paa sin egen Redning. En af Baadene blev firet ned, men Søen fyldte den i samme Øieblik den naaede Vandet.

Paa Stranden var Tilskuernes Antal blevet forøget med Herremanden fra Aabjerg og hans Søn. Den første var en meget fyldig Person, indhyllet i en tyk Kavai og en Pelshue, med Klapper, der gik ned over Ørerne og bleve sammenbundne under Hagen. Han havde en Tobakspung bunden fast i et Knaphul paa Kavaien, og røg paa en stor Meerskumspibe. Sønnen tjente som Lieutenant ved Landseneerne i Kolding, og var for nogle Dage siden kommen i Besøg paa Herregaarden. Han fremstillede sig for de Tilstedeværende denne Aften i blaa Uniform, og bar en Paraply, som hvert Øieblik vendte sig i Stormen.

„Hør Folk!" udbrød Herremanden, idet han strakte Hagen frem over det uhyre Tørklæde, som omgav hans Hals. „Vi maa see at gjøre Noget for dem derude. Det er sku dog Synd, at alle de arme Mennesker skulle omkomme. Hvad?"

„Gud bedre det for dem," yttrede en gammel Fisker. „Søen er for svær til at vove sig ud i Baadene; vi kunne Ingenting gjøre, Hr. Krigsraad!"

„Heller ikke naar jeg spenderer en Tidalersseddel til Enhver, som bringer dem en Trosse ud. Hvad?" Er der Ingen af Jer, der kan gjøre en lille Gnist Ild til min Pibe?"

Fiskerne saae paa hverandre og trak paa Skuldrene. Ingen svarede.

„Jeg lægger fem Daler til," udbrød Lieutenanten.

„Det veed jeg da er et raisonabelt Tilbud!" yttrede Krigsraaden.

„Men I maa ikke betænke Jer forlænge," tilføiede Sønnen. „Frisk Mod Karle! der behøves kun en god Villie og et Par stærke Arme, saa naae I nok derud."

„Siden naadige Hr. Lieutenant tænker saa, skulde I da ikke selv have Lyst til at prøve paa det," sagde en Fisker. „I seer jo ud til at have et Par stærke Arme. Jeg vil laane Eder min Baad til dette Vovestykke, men jeg sælger ikke mit Liv for Penge."

„Den elendige Slyngel!" mumlede Officieren, henvendt mod Faderen. „Gud give jeg havde ham for mig paa Exerceerskolen i Kolding."

„For Guds Skyld!" hviskede Faderen, „vil Du

blot være stille, Lieutenant, og ikke skaffe mig Klammeri med mine Fiskere. Den Mand der er heller ingen Kujon. Jeg har seet ham selvanden bjerge sex Skibbrudne fra et Vrag, og det i et forrygende Veir, hvor der ikke var større Sandsynlighed for at han skulde komme vel fra det, end om jeg vilde prøve paa at vade derud i min Kavai."

Medens denne Samtale blev ført, lød et gjennemtrængende Skrig ude fra Vraget, en uhyre høi Bølge hævede Skibet iveiret, og kastede det ind over Revet, da Søen atter rullede tilbage laa Briggen paa Siden, steg og sank endnu nogle Gange i den voldsomme Brænding, og blev derefter liggende, fastboret i Sandet. Fra nu af skyllede enhver Bølge hen over den, med en Kraft, som man maa have seet for at holde for mulig, og som i faa Minuter bortrev Skandseklædningen og alle de forskjellige Gjenstande, der hidtil havde ligget fastsurrede paa Dækket.

I den Forvirring, som derved opstod, hørtes et gjentaget Nødskrig, og Fiskerne, der stode nærmest ved Strandkanten, syntes i Halvmørket at see flere Matroser blive revne bort af Søen, som uafbrudt skyllede hen over Dækket. Idet Bølgen hævede dem, strakte disse Ulykkelige Armene iveiret, da den atter rullede tilbage, saae man Intet mere. Mændene vare forsvundne.

Tre andre Matroser vare krøbne op af Vantet, og havde klamret sig fast til Masten, fra dette Sted hørte man, hvergang Vinden bar ind mod Land, deres bønlige Angestraab opfordre Mængden til at yde dem Hjælp.

Lidt efter blev en Baad skudt ud i Havstokken, idet Kjølen naaede Vandet standede Arbeidet, medens de fire Mænd som hjalp til, bøiede sig henover Baadens Ræling, toge Huen af Hovedet og holdt den for Ansigtet, idet de mumlede en kort Bøn. Derefter lode de Baaden glide ud i Dybet. De fire Mænd stege op og forsøgte at arbeide sig over til Vraget. En Tidlang gik Farten heldig, Aarene bleve førte af arbeidsvante Hænder, enhver Omstændighed blev desuden benyttet for at naae Maalet, men Søen kastede dem tilbage og fyldte Baaden. Fiskerne vendte tilbage med uforrettet Sag.

Den næste Morgen henimod Daggry syntes Stormen endelig at lægge sig. I denne Mellemtid havde de Tilovers blevne fra Skibet gjort et Forsøg paa at naae Land i en af Baadene, der var bleven hængende fastsurret til Vraget; men ogsaa dette mislykkedes. Søen slog sammen over det lille Fartøi og førte det med sig ud i Havet. Da Solen kom frem saae man kun een Mand fastsurret til Masten.

Krigsraaden var atter kommen ned paa Stran-

den og gjentog sine Opfordringer til Fiskerne. Ebbe og Jørgen vare tilstede, de havde ikke forladt Strandbredden siden den foregaaende Aften.

„Veiret lægger sig," yttrede Jørgen, „og Søen er ikke længer saa svær; hvad synes Du, Ebbe, om vi To vove et Forsøg? Vor Baad flyder lettere og vil bjerge sig bedre end de Andres."

„Det gaaer ikke an Jørgen," svarede Ebbe, „vi vove formeget, — vor herlige nymalede Baad, som vi have betalt med Alt hvad vi eie, tænker Du ikke paa den?"

„Jeg tænker paa, at min Fader engang i Havsnød red paaskrevs over en Mast oppe ved Skagen, ligesom den stakkels Mand derude, lad os gjøre som Skagboerne og frelse ham."

„Tov da idetmindste lidt," hviskede Ebbe ivrigt, „maaskee Krigsraaden byder os mere endnu."

Jørgen tilkastede sin Kammerat et dadlende Blik og sagde:

„Gud tilgive Dig din Synd, at tænke paa Penge og Fordeel i et Øieblik som dette. Jeg tøver ikke, hvis Du ingen Lyst har, saa gaaer vel en af de Andre med mig, jeg vil i ethvert Tilfælde vove et Forsøg."

„Bi da lidt," sagde Ebbe, og holdt Jørgen tilbage i Armen, „blot saalænge til jeg faaer min nye

Vest og mit kjønne Tørklæde af; det er Synd, det skal blive plettet af Søvand."

„Hvad tale I om?" spurgte Krigsraaden, idet han gik hen til dem. „Har Du besluttet Dig til at gaae ud, min Gut?"

„Vi ville prøve paa det," svarede Fiskeren.

„Det er Ret, Jørgen! Du er en brav Karl, og har mere Mod end alle dine Kammerater tilsammen. Hvad!"

„Jeg er yngre end alle de Andre tilsammen," svarede Jørgen, undseelig over Herremandens Roes, „og har hverken Kvinde eller Børn, som ville sørge, hvis jeg kom Noget til."

„Jeg gaaer ogsaa med," yttrede Ebbe pathetisk. „Jeg vil ogsaa vove Helbred og Blod for at frelse mine ædle Medmennesker. Og siden naadige Hr. Krigsraad for lidt siden udlovede en Belønning, saa maa De paa ingen Maade tro, at det er derfor jeg gaaer ud, men jeg tager imod den alligevel, for jeg har trolovet mig med en lille Pige her fra Egnen, og Pengene kunne komme hende tilgode, hvis det gaaer feil med mig."

„Gaa Du i Guds Navn!" svarede Krigsraaden. „Jeg er nok Mand for at betale de ti Rigsdaler. Hvad!"

„Nei, det var femten," bemærkede Ebbe.

„Naada femten Rigsdaler, lad gaa! Du kan være rolig for, at jeg ikke gaaer fra mit Ord."

„Det er jeg ogsaa, naadige Herre! jeg har Vidner paa deres Mund."

Under disse Udgydelser havde Ebbe afført sig en ny grøn og rødstribet Vest og et lyst Bomulds-Halsklæde, som han omhygelig pakkede sammen og skjulte under et af de optrukne Fartøier. Han gik derefter ned til Jørgen, som var ifærd med at skyde en lille nymalet Baad ud i Havet.

„Veiret stiller af," raabte Krigsraaden og stoppede sig en ny Pibe, „ret snart tænker jeg, at Solen kommer rigtig frem."

„Vorherre er glad over, at vi ere saa gode at sætte vor bedste Eiendom paa Spil for at frelse et vildtfremmed Menneske," yttrede Ebbe, idet han tog Plads i Baaden foran Jørgen. Endnu en Mand steg op, derpaa begyndte Farten ud mod Vraget.

Det var et Øieblik fuldt af Forventning og Deeltagelse, da det lille og skrøbelige Fartøi grebes af de første Søer, kastedes iveiret og atter skjultes af disse. Mængden paa Strandbreden taug, selv Krigsraaden glemte den nylig tændte Pibe. Han stod paa en Steen, med Haanden over Øinene, foroverbøiet Hoved, og brød først den almindelige Stilhed med en vældig Ed, da Jørgens Baad lykkelig gled hen over

Revet og langs med Siden af Vraget. Et gjennemtrængende Skrig hævede sig paa samme Tid fra Strandbredden, dette Skrig, saa fuld af Jubel og Glæde trængte ud til Vraget, man saae Jørgen vende sig tilbage mod Land og svinge sin Hue iveiret, derpaa gjorde han Baaden fast ved en af de løse Ender, som hang ned fra den faldne Mast, og krøb op paa Siden af Vraget.

Den Skibbrudne havde bunden sig fast i Mastkurven. I den modsatte Ende af Skibet stod en mørk og langhaaret Hund, som stirrede, med en svag og undertrykt Klynken, ud mod det aabne Hav, uden at lægge synderlig Mærke til de Kommende. Da Jørgen gik op paa Dækket vendte Manden Hovedet om imod ham, gjorde et Tegn med Haanden, og gjentog flere Gange Ordet „Vand."

„Vi faae at vente indtil vi naae Land," svarede Jørgen, „men med Guds Hjælp skal det ikke vare længe."

„Jeg troer, at jeg har slaaet mit Bryst fordærvet," yttrede Manden, i den Blanding af Plattydsk og Dansk som han talede. „Den samme forbandede Sø, som tog Capitainen med sig inat, kastede mig ned fra Mastkurven, hvor jeg havde gjort mig fast med en Tougende, saa at jeg ikke kunde gaa overbord. Mens jeg hang i Touget kom en ny Sø over Vraget og

slog mig ind mod Masten, saa voldsomt, at Sands og Samling forgik mig, siden den Tid er det mig næsten ikke muligt at faae Veiret, og jeg var allerede halvveis betænkt paa, at stikke Tampen los og gaae ad Helvede til efter de Andre, da jeg endelig saae eders Baad sætte af fra Land. Vorherre maa vide, hvorfor I tøvede saalænge, inden I kom os tilhjælp?"

„Vi turde ikke vove os ud før," svarede Jørgen, „formedelst den stærke Storm."

„I vil dog vel ikke kalde den Smule Puft for en Storm," yttrede Manden haanligt. „Sagen er nok snarere, at I vare bange for en vaad Troie eller for Snue. — Naa, jeg klager ikke, I have gjort hvad I kunde, og jeg troer, at I selv vil have den største Fordeel af at faae mig bjerget."

„Jeg veed ikke, hvad I mener med Fordeel."

„Det kan ogsaa være ligemeget; hjælp mig nu blot fri for Touget, mine Hænder ere saa klamme, at jeg ikke kan bevæge dem, og lad os saa see, vi komme fra Borde."

Medens Jørgen hjalp Manden, som ved enhver Bevægelse for at stige ned udstødte et klagende Suk, hørte han en Stemme raabe fra Baaden:

„Skynd Dig at komme Jørgen, ellers løser Ebbe Baaden."

„Hvad skal det sige?" raabte Jørgen forbauset.

„Det skal sige, at vor Baad bliver stødt i Splinter og Stumper ved at ligge her og tørne ind imod Vraget. Rælingskanten er sprungen op fra Spanterne og vi have faaet slaaet Læk paa den ene Side, kom derfor ned Jørgen, det er da alt for urimeligt, at vi skulle sætte hele vor Velfærd til for at frelse Andre."

„Det er en brav Kammerat Du har," yttrede den fremmede Sømand, medens Jørgen mere bar end ledede ham ned af Vantet. „Raab til ham, at jeg fører det med mig, som vil volde, at han græder sine Glukhuller ud, hvis han ikke faaer mig bragt i god Behold fra Vraget."

Jørgen vidste, hvor stor Vægt denne Tidende vilde have hos Ebbe, og gjentog den Fremmedes Ord. Hans Hensigt blev opnaaet. Strax efter kom Ebbe krybende op ad Siden paa Vraget, for at hjælpe ham med at bringe den Skibbrudne i Baaden. Manden udstødte lydelige Skrig under disse Anstrængelser, hans Læber farvedes med et blodigt Skum; da han kom ned i Baaden blev han liggende sammensunken paa Bunden. Skibshunden havde under dette Optrin ikke forladt sin Plads, idet Jørgen søgte at lokke den til sig, dreiede den Hovedet om mod ham, og sprang derefter op paa Rælingen, med et gjennemtrængende og klagende Hyl.

„Det nytter ikke, at I kalder paa det Bæst," mumlede den Fremmede. „Den har staaet og tudet og gjort Spektakel lige siden dens Herre, Capitainen, blev skyllet overbord. Den forlader ikke Skibet, saalænge der er en Stump af det tilbage. Lad gaa Fangeline, og hal ud med Aaren Du der i Nattrøien, som var bange for at faae dit smukke Fartøi skamfilet."

Efter disse Yttringer lagde den Fremmede sig tilbage i Baaden og lukkede Øinene. Jørgen løste Touget, en Sø førte i samme Øieblik det lille Fartøi bort fra Vraget. Hunden var den eneste Levende som blev tilbage, den syntes ikke at bemærke, at Baaden seilede bort.

Medens de roede ind mod Land havde Jørgen og Ebbe uforstyrret Leilighed til at iagttage den Fremmede. Det var en Mand i de Halvtreds, med et rundt og skaldet Forhoved, opstaaende Næse, spids Hage og et Udtryk af List og Snuhed, som de tillukkede Øine ikke vare istand til at udslette. Ebbe betragtede hans sammensunkne Skikkelse med en vis Ærefrygt, han vilde have givet Meget for at faae at vide, hvor de Skatte vel kunde være forvarede, som den Ubekjendte nylig havde omtalt, og som syntes at komme i Modsigelse med hans tarvelige Klædning.

Farten fra Vraget ind til Land tilbagelagdes hurtig og taus, idet de naaede over det inderste Rev,

hvorfra Ebben næsten havde borttaget Vandet, bleve de hilsede af Fiskernes Bifaldsraab. Den Fremmede slog Dinene op, hævede Hovedet og udbrød:

„Hvad tude de nu for derinde? Naa, det er vel over det Mesterstykke I have udført. Lad gaa! Hvorlangt er der herfra til Hjerting?"

„Ni Miil saavel," svarede Jørgen.

„Nord eller Sønder?"

„Sønder."

„Jeg tænkte nok, at vi havde gjort et forkeert Bestik igaar, men det skal være tilgivet, siden det blev den sidste Dumhed vor salig Capitain fik Lov til at begaae. — Du veed altsaa vist, at der ikke er mere end ni Miil til Hjerting?" spurgte han lidt efter, som om denne Underretning havde en særlig Interesse for ham. De tre Fiskere bekræftede Spørgsmaalet.

„Agter I Eder ned til Hjerting?" spurgte Ebbe.

„Javist, min medlidende Ven! nu reiser man nok ni Miil med et flækket Bryst. — Skaf mig en Hytte at hvile mig i, og saa en Doktor, som kan plasterere paa mig, det er Alt hvad jeg for Øieblikket behøver; jeg har Raad til at betale Jer for hvad jeg faaer, og nu ingen Snak eller Spørgsmaal mere, mit Bryst

gjør Ondt hvergang jeg aabner Munden for at svare."

En Time senere laa den Fremmede i Jørgens og Ebbes Hytte. Han havde navngivet sig for Krigsraaden som Styrmand Fourneß fra Amrom. Jørgen var ilet ned til Vædersø for at søge Hjælp hos Smeden, der foruden alle sine øvrige Færdigheder ogsaa i Smug udøvede Lægekunsten for Omegnens Bønder.

Han traf den lærde Herre siddende paa Ambolten i sin Smedie, omringet af nogle Bønder, for hvilke han udlagde de politiske Efterretninger i en smudsig Provindsavis, der laa udbredt paa hans Knæ. I det andet Hjørne af Værkstedet var en Lærling i Begreb med at smede Beslag til to Bønderheste, som stode bundne ved en Slibesteen udenfor Huset.

Da Jørgen havde fortalt Anledningen til sit Komme, stod Smeden op, lagde Avisen tilside og antog en til Ærindet svarende Vigtighed.

„Troer I ogsaa, at I kan kurere ham, Mester?" tilføiede Fiskeren, „ellers vil jeg heller gaa den Miils Vei længer, ned til Ringkjøbing, efter Districtsdoctoren."

„Veed Du hvad, Jørgen," svarede Smeden, med hævet Stemme og en Mine, som indgod Tillid. „Jeg vil paatage mig at kurere ethvert Menneske, saalænge det ikke er dødt, og selv da kan der under-

tiden være Haab tilbage, som den Madum Præst skal bevidne, siden jeg ifjor ved Paaskетider bragte Liv i hans brune Følhoppe, efterat hun næsten havde ligget død en halv Time. Kan det lade sig gjøre ved en Følhoppe, saa tænker jeg, at det ogsaa gaaer an med et Menneske, som er saameget mindre. — Hvor har han faaet Skade, — i Hovedet?"

„Nei, i Brystet."

„Saameget bedre. — Han maa have Noget ind. Jeg skal tage mine Piller med; dersom de ikke hjælpe, saa kan J gjerne bestille hans Begravelse. Kom med over Jørgen, og lad os drikke en Dram sammen, førend vi gaae hen og kurere Manden."

Smeden forlod med disse Ord sit Værksted. Jørgen fulgte ham.

Hemmeligheden i Tilberedelsen af de omtalte Piller, blev, i Forbigaaende sagt, røbet nogle Aar senere under et Forhør paa Ringkjøbing Amthuus, hvor den agtværdige Smed var anklaget for Kvaksalveri. De bestode af Rugmeel og Saften af Valdnøddeblade.

Medens Jørgen gik ned til Smeden, sad Ebbe i Kammeret hos Matrosen. Dennes Tilstand syntes at have forværret sig, siden han kom tilland, han stønnede og kastede sig i Smerte frem og tilbage paa Leiet.

Ebbe sad ved Vinduet, taus og fordybet i en vedvarende Grublen over de gaadefulde Ord, den Fremmede havde ladet falde, idet han forlod Vraget.

„Hvad Djævelen sidder Du der og lurer efter?“ spurgte Matrosen, da han fik Die paa Ebbe.

„Jeg sidder og passer paa, om I ikke behøver nogen Hjælp, indtil Doctoren kommer.“

„Jo Gud behøver jeg Hjælp. Lav mig strax et nyt Glas Grog, men det maa være varmt og dygtigt stærkt. Hører Du!“

„Det gaaer vist ikke an, Styrmand. Jørgen sagde, da han gik, at I ikke maatte faae mere end eet Glas, og nu har I allerede tømt det tredie.“

„Vil Du strax lave mig et Glas, dit Affkum! kan Du ikke indsee, at jeg selv bedst maa vide, hvormeget jeg taaler?“

Ebbe reiste sig og gik hen til Skorstenen, hvor der kogte en Kjedle Vand. Paa Bordet stod en halvfyldt Flaske.

„Det er farligt, saa dyr som Rom er, her vesterpaa,“ yttrede Fiskeren, medens han lavede Grogen.

Den Fremmede svarede ikke.

„Jeg maatte give tre Mark for den halve Pot, jeg kjøbte til Eder.“

Styrmanden vedblev at tie.

„Ja, Styrmand husker jo vel nok, at det var

mig som lagde Pengene ud til Rom?" vedblev han dæmpet.

„Ja, vist husker jeg det. Du kan være rolig for, at Du skal faae dine Penge igjen. Hvad æstimerer jeg vel tre Mark. Jeg kunde lade Dig forgylde, hvis det ikke var en spildt Bekostning."

Ebbes Dine straalede, han betragtede den Ubekjendte med stigende Ærbødighed, idet han traadte hen til Sengen med den tilberedte Grog. Styrmanden reiste sig, tog Glasset og tømte det i et Drag.

„Ah!" udbrød han, medens hans Ansigtsmuskler fortrak sig af Smerte. „Det var en Grog! den brænder værre end den slemme Syge, men det faaer at være, den gjør alligevel godt paa mine indvendige Dele."

„Styrmand har vel været meget paa de lange Reiser i sine Dage?" spurgte Fiskeren, da den tidligere Taushed atter indtraadte.

„Det har jeg," svarede Manden. „Jeg gier Dig Lov til at bande paa det."

„Det er vel der, at I har samlet alle de mange Penge?"

„Hvilke Penge?" gjentog den Anden.

„Dem som I vilde bruge til at lade mig forgylde med."

„Ah, ja saa. — Nei min Gut! det vilde være

umuligt. De Penge jeg eier, kunde jeg ikke selv have fortjent mig, om jeg saa var saa gammel som Vesterhavet."

„Gudfader fri og bevar os. Hvordan kan I føre saamange Penge med Jer?"

„Hvem siger, at jeg fører dem med mig, Kokkyl-ling? Jeg har gjemt dem bedre end som saa, Jorden forvarer dem for mig; jeg kan tage dem naar jeg vil, og jeg vil ogsaa tage dem, saasnart jeg bliver rask. — Saa skulle vi see et Liv. — Det har varet længe nok, inden det begyndte. Tal nu ikke mere til mig, mine Smerter begynde paany."

Lidt efter traadte Jørgen ind med Smeden.

Denne havde i Anledning af det vigtige Ærinde hvori han var kaldet, iført sig en lang Vadmelsfrakke og nye lysegule Skindbeenklæder, som endte under et stort Solvspænde ovenfor Knæene.

Den ubekjendte Somand vendte Hovedet mod Væggen, idet de traadte ind. Da Jørgen underrettede ham om Lægens Ankomst, mumlede han nogle uforstaaelige Ord, og rakte Haanden ud af Sengen, uden at forandre sin Stilling. Smeden misforstod formodenlig denne Bevægelse, han greb den fremrakte Haand og rystede den med et hjerteligt „Goddag!"

„Gid I skee Allandsens Ulykke!" raabte Somanden, idet han foer iveiret. „Hvad er det for en Doc-

tor Du bringer mig? Jeg rækker Kloen ud, for at han skal føle min Puls, som de altid pleiede paa Hospitalet, og saa ryster han mig, saa det værker i hele Kroppen."

Da Smeden hørte disse Ord, som bleve fremførte i det plattydske Sprog, antog hans røde Ansigt et ubeskriveligt venligt Smil.

„Ah! saa I er en Tydsker!" udbrød han i samme Sprog, „og vi ere næsten Landsmænd. Saameget destobedre. — Jeg har Intet at bestille med eders Puls, min gode Ven, og jeg gad nok spørge enhver Fornuftig, hvad det skulde gavne, at føle paa Armen, naar det er i Brystet at det Onde stikker. Vend Eder lidt om mod Vinduet, og lad os saa see, hvor Skaden er. Kan I ikke vende Eder selv, saa lad mig faae fat i Jer, det skal være bestilt i en Snup."

Der var Noget i Smedens korte og fyndige Udtryk som tiltalte Matrosen; han vendte sig om mod Daglyset og aabnede Vest og Skjorte.

Hvor haardføre end de tre Tilskuere vare, saa gyste de dog tilbage for det frygtelige Saar, som viste sig for dem.

„Naa, hvad siger I hertil?" spurgte den Fremmede.

„Guds Død og Pine!" raabte Smeden, og greb sig i Haaret. „Daat siet man gefährlich ut! —

Jeg vil heller have med den værste kulrede Hest at bestille, end kurere en saadan Skavank. — Her maa rigtignok tages fat med Fynd, hvis Nogen vil tænke paa at hjælpe Jer."

„Naa, ja saa tag da fat, og staae ikke og see paa mig," sagde Fourneſs. „Hvad har I ifinde, at gjøre ved det?"

„I maa have et retſkaffens Plaſter paa, og saa Noget ind; jeg har taget mine Piller med."

„Godt! hid med Plaſteret, men jeg vil ingen Piller have. Jeg har engang ſlugt en heel Æſke fuld, uden at de hjalp det Ringeſte."

„I maa min Sjæl have Piller," ſvarede Smeden beſtemt. „Der hjælper ingen Snak, brug blot Jer Fornuft, min gode Mand! — I har faaet en Spræk i Bryſtet, det ſeer I, og det værker ogſaa indeni, ikke ſandt?"

„Ja viſt!"

„Kan I høre! Jeg forſtaaer mig paa det. Et Bryſt ſom Eders, ligner et Uhrværk, der er ſlaaet iſtykker, hvad nytter det nu, at man lader ſætte et nyt Glas paa, naar man ikke tillige reparerer Værket indenfor? Derfor ſkal I have Piller. Og hvis I gjør Knuder, ſaa har det Ingenting at ſige, for ſaa binde vi Jer en Smule, ſtikke dernæſt et Hammerſkaft ind i Munden, ſaa ſkal I ſee, hvor let Pil-

lerne gaae ned. I kan tro, jeg forstaaer mig paa de Dele."

Styrmanden følte sig uvilkaarlig paavirket af den bestemte Tone hvori disse Ord bleve sagte. Man hørte ham ikke gjøre flere Indvendinger. Smeden kastede et betydningsfuldt Blik paa de to Fiskere, derefter gik han hen til Bordet og gav sig ifærd med at tilberede et uhyre stort Begplaster.

„Det kan I tro, skal gjøre godt," forsikrede han, da han atter kom hen til Sengen, for at lægge Plasteret paa Saaret. „See her er nu et Kræmmerhuus med Piller, af disse giver jeg Jer Nogle strax, og hvis det skulde blive værre inden jeg kommer igjen, behøver I blot at sluge en halv Snes Stykker til. Jeg indestaaer for Virkningen. Henimod Aften skal jeg see til Jer igjen."

Fournes blev altsaa forbunden. Smeden gav endnu nogle Forskrifter, derpaa forlod han Hytten.

Om Eftermiddagen forværredes den Syges Tilstand, trods de anvendte Lægemidler, i en foruroligende Grad. Saaret brændte under Begplasteret, han rev det af, stønnede og afslog med en stedse hæsere Stemme at tage flere af de medbragte Piller. Saaledes fandt Smeden ham om Aftenen.

„Hvorledes troer I egenlig, at han har det?" spurgte Ebbe, idet han kaldte den kloge Mand afsides.

„Ja det Hele seer mig rigtignok høist mistænkeligt ud," svarede Smeden. „Naar mine Piller ingen Virkning kunne gjøre, ikke at tale om Plasteret, saa troer jeg næsten, at han synger paa det sidste Vers."

„I mener altsaa, at der er Fare paafærde?" spurgte Ebbe, med en Interesse, som Tanken om Styrmandens Gjæld, med Hensyn til den indkjøbte Rom, i høi Grad forøgede.

„Naar et Menneske er syg, saa er der altid Fare," svarede Smeden, „og siden han nægter, at bruge de Hjælpemidler jeg kjender, saa veed jeg ikke bedre, end at Du eller Jørgen gaaer ned til Ringkjøbing, og henter Districtsdoctoren."

„I har Ret," sagde Ebbe, „det vil jeg gjøre."

„Hvis Du træffer ham, behøver Du just ikke, at fortælle Noget om, at jeg har været her. De ere saa misundelige, alle disse lærde Folk. — Jeg troer heller ikke, Du skulde tøve forlænge inden Du gaaer. — Gud i Vold Ebbe! — det er sandt! Du kan forvare det Kræmmerhuus Piller, som ligger henne paa Bordet, indtil Du engang selv bliver syg. De miste ikke deres Kraft ved at gjemmes."

Smeden gik. Lidt efter forlod ogsaa Ebbe Hytten, og begav sig paa Veien til Ringkjøbing for at hente Lægen. Jørgen blev alene tilbage hos den Syge.

„Hvorlænge kan det vare, inden han kommer tilbage med den Doctor?“ spurgte Sømanden, efter en lang Tids Taushed.

„Han kommer snart,“ svarede Jørgen. „Nede i Vædersø boer der en Mand, som vi have gjort nogle Billigheder, han laaner ham nok sin Vogn, og hvis saa Doctoren er hjemme kunne de være tilbage førend det bliver Nat.“

„Jeg troer ikke, at jeg holder det ud saalænge. Det brænder i mit Bryst, lille Jørgen, værre end den gloende Ild, og Veiret gaaer fra mig. — Herre Gud! skulde jeg nu lægge mig til at dø, just som jeg staaer ved Maalet af alle mine Ønsker! — Jeg har speculeret paa, at komme til denne Kyst i elleve Aar. Jeg vilde slaa mig til Ro her, — jeg har uhyre Midler dertil, jeg kunde føre et Liv som en Konge, — saa først dette forbandede Skibbrud, og dernæst, efterat jeg lykkelig og vel naaer Land, at maatte krepere i et Hundehul som dette. — Der er ingen Lykke ved de Penge, der hænger Blod og Uret ved dem alle.“

„Hvad for Penge?“ spurgte Jørgen forbauset.

„Jh for Fanden! dem jeg taler om. — Men jeg vil ogsaa gjøre noget Godt med dem. — Trænge I til et Hospital her i Egnen, saa skal jeg lade Jer et bygge, saa stort, at et tilrikket Linieskib kan gaae

over Stag derinde. — Jeg vil ogsaa bygge et Taarn, med Blinkfyr paa Toppen, for at vare mine Kammerater fra at vove sig for nær Kysten. Saa vil jeg gaa i Kirke hver Søndag og høre paa Præsten, det sige de skal være sundt, naar man bliver gammel."

„Hvor vil I faae Raad til at bygge alt dette?" yttrede Jørgen troskyldig, „Muursteen og Tømmer er saa dyrt her vesterpaa."

„Men hører Du da ikke, at jeg veed, hvor der ligger en Skat nedgravet, at den tilhører mig, mig alene, og at jeg blot behøver at grave den op, for at tage den. — Jeg skulde tro, at den er betalt."

Jørgen rystede vantro paa Hovedet. „Han taler i Vildelse", tænkte han. „Blot Ebbe snart vilde komme med Doctoren. Styrmand har altsaa været paa denne Egn før?" yttrede han.

„Rimeligviis, Du! — for elleve Aar siden kom jeg til Land nede ved Hjerting, omtrent paa samme Maade som imorges. Jeg er blot bange for, at jeg ikke slipper saa godt fra det her."

Den Syge blev afbrudt i sin Fortælling, idet Døren gik op og Smeden traadte ind i Stuen.

„Jeg kommer, for at lade Dig vide, at Ebbe kunde have sparet sig den Vei ned til Byen, for Doctoren kjørte for lidt siden ind paa Aabjerg. Jeg har

været oppe paa Gaarden, og han lovede, at see herind, saasnart han blev færdig hos Krigsraadens."

„Naa endelig!" raabte den Syge. „Saa bliver jeg nok rask, — sig ham fra mig, at han skal skee en evig Ulykke, hvis han ikke skynder sig med at komme."

„Det skal jeg," svarede Smeden, med et Blik og et Skuldertræk mod Jørgen. „Gjør mig blot den Tjeneste, lille Jørgen, og stik det Kræmmerhuus Piller tilside, og tal ikke om, at jeg har været her. Farvel!"

Lidt efter hørte man en Vogn kjøre igjennem Sandveien. Lægen traadte ind i Stuen. Denne Mand, der nu er død, men hvis Talent og Dygtighed har bevaret sig i et taknemmeligt Minde hos Egnens Beboere, behøvede kun en flygtig Undersøgelse for at erkjende det Haabløse i den Syges Tilstand.

„Stakkels Mand!" udbrød han, under Forberedelserne til en Aareladning. „I er kommen slemt til Skade."

„Aa, det vil ikke sige stort," meente Styrmanden. „Ifjor ved denne Tid rev jeg hele den ene Overarm istykker paa Ankerkjættingen. Det var værre. — I kurerer mig nok. — Det er mærkeligt, at det gjør saa Ondt hvergang jeg taler, min Stemme bliver

bestandig hæsere. — Hvorlænge troer I, det kan vare, forend jeg kommer paa Benene igjen."

„Det er vanskeligt at bestemme."

„Lægerne her due til Ingenting. I Engelland ere de nok dyrere, men saa forstaae de ogsaa deres Kram bedre."

„Har I nydt Noget, siden I kom iland?"

„Ikke det Ringeste. Jeg har blot vædet Læberne med en tre, fire smaa Glas Grog, men den smager mig mærkværdig nok ikke mere."

Efterat Lægen havde anvendt de faa Lindringsmidler, der stode til hans Raadighed, beredte han sig til at gaae. Den Syge greb hans Haand, søgte at reise sig iveiret, og udbrød heftig:

„I forlader mig da ikke, Doctor? Blev I vred for det jeg sagde om Lægerne? — I skal ikke bryde Jer derom, — det er nu engang min Fornøielse at drille Folk. I maa blive hos mig, hele Natten igjennem. Hører I. I behøver heller ikke, at være bange for at tøve her for Intet."

„Jeg har ikke forlangt nogen Betaling," svarede Lægen. „Men jeg har andre Syge, der ligesaavel som I trænge til min Hjælp. Imorgen tidlig skal jeg see ind til Eder igjen. Gud være med Jer, til vi atter tales ved, Styrmand."

Med disse Ord forlod han Stuen. Jørgen fulgte ham ud til Vognen.

„Hr. Doctoren er nok saa god, at see herned imorgen tidlig," yttrede han.

„Ja, min Ven! jeg skal ganske vist komme, men desværre frygter jeg, at min Gang vil være forgæves, imorgen vil Eders Patient ikke længer have min Hjælp nødig."

„Hvad mener I?"

„Jeg mener, at han vil være død inden imorgen, og at ingen menneskelig Hjælp vil være istand til at frelse ham. Hvis der gives Leilighed, saa forbered ham herpaa. — Godnat."

Lægen kjørte bort. Jørgen gik tilbage til Styrmanden. Da han traadte ind i Stuen sad den Syge overende i Sengen, Lampens Lys faldt hen over hans Ansigt, der i den sidste Time var bleven blaaligblegt. Han holdt Haanden for sit Bryst, som for at dæmpe dets Smerte, medens han med en hæs og vaklende Stemme hviskede:

„Hør Jørgen, henne i Brystlommen af min Pijækkert, ligger en lille Skindpung med ni preussiske Dalere, vil Du tjene en af dem?"

„Hvad mener I, Styrmand!" spurgte Jørgen forundret.

„Hvad sagde Lægen om mig, derude i Døren?"

Jørgen betænkte sig paa Svar. „Aa!“ udbrød han endelig, han sagde —.“

„Ingen Udflugter, i Djævelens Skind og Been!“ raabte Styrmanden med hævet Stemme. „Jeg vil vide, hvad han sagde, Ord til andet, og naar jeg giver Dig en preussisk Daler for at tale Sandhed, tænker jeg ogsaa, at Du nok kunde faae Munden paa Gang. Frem med det!“

„Vil I vide hele Sandheden?“ spurgte Jørgen og greb den Andens Haand.

„Ja vist!“

„Alt hvad han sagde?“

„Det var altsaa ikke noget Godt,“ hviskede den Syge, med skjælvende Læber. „Tal ud min Gut! tal ud! det han kunde sige, den Visenpind! kan jeg nok taale at høre.“

„Nu vel!“ yttrede Jørgen bevæget, „han sagde, at I ikke havde lang Tid tilbage at leve i.“

„Gjorde han, — naa ja ja! man faaer at finde sig i det; nogle Aar i Glæde og Herlighed, kan ogsaa være ligesaameget værd, som et heelt Liv, tilbragt i Nød og Savn.“

„Ak, Gud bedre det for Jer, Styrmand! I har ikke nogle Aar tilbage.“

„Ikke det, hvorlænge da, Jørgen, tal min Søn! hvorfor boier Du dit Hoved, jeg har seet Døden alt

for ofte under Dine, til at være bange for den. Naar meente han, at jeg maatte afsted?"

„Han sagde, at I vilde dø inat, og at ingen menneskelig Hjælp var istand til at frelse Eder."

Der opstod en dyb og høitidelig Taushed i Kammeret, efterat disse Ord vare blevne udtalte.

„Inat!" gjentog Styrmanden endelig, med en hæs og rystende Stemme. — „Jeg skal dø inat!" og da han gjentog dette brast han i en lydelig og krampagtig Graad.

Jørgen var heftig bevæget, han trykkede den Syges Haand, men vovede ikke at tale, af Frygt for, at forraade sin Stemning; omsider udbrød han lavt og skjælvende:

„Giv Jer tilfreds Styrmand! vil I have det, saa tager jeg min Psalmebog og læser en Psalme."

„En Psalme!" gjentog Manden studsende. — „Ja nok, læs væk!"

Fiskeren hentede en Psalmebog fra en Hylde under Loftet, og begyndte at læse, klangløst og skjælvende:

„Lær mig, o Skov! at visne glad,
Som seent i Høst dit gule Blad;
Et bedre Foraar kommer,
Hvor grønt mit Træ skal herligt staae,
Og sine dybe Rødder slaae,
I Evighedens Sommer.

„Lær mig, o lille Trækfugl! Du,
At svinge mig med freidig Hu
Til ubekjendte Strande.
Naar Alt er Vinter her og Is,
Da skal et evigt Paradis
Mig hisset aabent stande."

Den Syge havde tilsyneladende lyttet til med dyb Andagt, hans Hænder laa sammenfoldede ovenpaa Dynen. Pludselig vendte han sig om mod Lyset og udbrød:

„Hør Jørgen: vil Du forbande Dig paa, at tie stille med det jeg nu fortæller, saa skal jeg betro Dig Noget?"

„Ja!" svarede Jørgen, idet han forbauset over denne pludselige Afbrydelse lagde Bogen tilside.

„Sæt Dig nærmere hen til min Seng, min Stemme bliver svagere, og læg noie Mærke til hvad jeg siger. — For elleve Aar siden foer jeg som Matros med et Neustadter Barkskib. Vi kom fra Engelland, hvor vi havde solgt en Ladning Farvetræ, Silketøi og Kryderier, som vare hentede i Canton, og paa hvilke Rhederiet havde tjent sig en god Slump Penge. Naa da! vi dreve iland ovenfor Hjerting, forliste og søgte at redde os i Baadene. — Det gik den Gang ligesom inat, Storbaaden blev overfyldt, kæntrede og sank. — Capitainen havde netop hentet sine Papirer og en lille Kasse op fra Kahytten, og

stod i Begreb med at gaae i den anden Baad, da en Sø kastede ham overborde, — Vi vare kun to Mand tilbage, — den Ene det var mig, den Anden Kokken. — Vi toge Kassen, som indeholdt alle de Contanter Ladningen havde kostet, gik i Baaden og naaede lykkelig Land. — Det var om Natten, bælmørkt og i en øsende Regn. — Det Første vi toge os for, var at nedgrave Kassen; derefter — —"

„Fortæl kun videre, Styrmand. Jeg hører paa Jer og har lovet at tie. I kan stole paa mig."

„Naa da!" vedblev den Syge, med en heftig Overvindelse og med en stedse lavere og mere utydelig Stemme: — „Derefter skeete Noget, som jeg har angret dybt, og som jeg aldrig vil kunne glemme. — Derefter slog jeg Kokken ihjel, for at være ene om Kassens Indhold."

„Gudfader forlade Jer!" hviskede Jørgen. „I slog ham ihjel?"

„Ja vist! men der var endda ikke saa stor Synd i det. — Han var en slem, ondskabsfuld Knægt, som lavede daarlig Mad, og bestandig satte Ondt for os til Styrmændene. — Næste Morgen blev jeg transportet til min Hjemstavn, og lod Kassen blive, formedelst jeg vidste, at den var vel forvaret, der hvor den stod. — Saa gik Tiden, jeg kom til at fare paany, til Brasilien efter Kaffe og Riis, ned i Syd-

havet for at fange Hvalfisk, Fanden i Vold! — der er gaaet elleve Aar hen, førend jeg saae mit Snit til at vende tilbage. — Endelig lykkedes det. Nu havde jeg foresat mig, at begynde paa et nyt Liv, at nyde Godt af mine Penge, — og nu ligger jeg her og drages med Døden. — Men det er noget Opspind af den fordømte Doctor! — jeg vil ikke dø, — jeg har engang ligget paa Hospitalet i Boston, i fjorten Maaneder, og blev dog frisk igjen. — Du husker, at Du har forbandet Dig paa, ikke at røbe Noget af hvad jeg siger, Gud naade Dig, hvis Du skuffer mig. — sæt Dig nærmere herhen til Sengen, — det er saa koldt iaften. — Nedenfor Oxby Kirkemuur, paa det Hjørne som vender mod Nord, ligger Kassen begraven, imellem tre store Kampstene. Hvis jeg ikke skulde komme mig igjen, kan Du grave Kassen op, og beholde hvad Du finder. — Har Du forstaaet mig?"

„Ja vist har jeg, men det er ikke værd vi tale mere herom, Styrmand! jeg bryder mig heller ikke om eders Penge, der er ingen Lykke ved dem allige-vel. Hør nu efter, saa læser jeg en Psalme igjen."

„Ja læs kun Jørgen, det er længe siden, jeg sidst hørte Tale om Vorherre."

Jørgen begyndte atter at læse, langsomt og bevæget. Under de enkelte Ophold han gjorde, hørte han den Syges hæse og rallende Aandedrag, et Suk

og en sagte Mumlen, som han antog for en Gjentagelse af det han havde læst. Pludselig lagde Styrmanden sin Haand paa hans Arm og udbrød:

„Jeg ligger og regner ud, Du, hvormange Penge, der vel omtrent kan være i den Kasse. Du vil finde langt flere, end Du har Brug for. — Dengang jeg sidst var hjemme, levede min Broder endnu paa Amrom. Ham skal Du sende halvtredsindstyve Guineer. — Jeg veed nok, at de ikke ville blive synderlig godt anvendte, for han har slaaet sig til Flasken, det sølle Skrog! — men ligemeget, det er nu hans Fornøielse."

Jørgen nikkede, og begyndte at læse paany.

„Aa, læg heller den Bog fra Dig," sagde Styrmanden, „hvad kan det nytte, at Du sidder og læser om, at jeg skal fare til Himmels, og at jeg er kjed af at være hernede, naar det dog ikke er sandt. — Jeg vil leve, og leve lystigt, for alle mine Penge."

Der indtraadte atter en lang og uhyggelig Taushed i Stuen, som kun blev afbrudt ved de eensformige Slag af et gammelt Stueuhr, der hang paa Væggen. Maanen skinnede ind igjennem Vinduerne, Stormen havde lagt sig, Himlen var skyfri og klar.

„Dersom det skulde gaae mig galt, saa skal Du lade gjøre et stort tremastet Barkskib med fuld Rikning. Det skal males sort og grønt med en rød Vandgang, og paa Bagstavnen skal mit Navn staae

med store forgyldte Bogstaver. Det skjænker jeg til Vædersø Kirke, og der skal det hænge, ned fra Loftet — —."

En Time senere var Styrmanden død.

Medens disse Optrin foregik i Jørgens Hytte, kjørte Ebbe tilbage fra Ringkjøbing, fordybet i Betragtninger over den ualmindelige Fortjeneste, de sidste Dage havde indbragt ham.

„Det er skammeligt, at jeg skal være nødt til at dele alle disse Penge med Jørgen," sagde han til sig selv; „det Fællesskab duer ikke, saasnart jeg kan, vil jeg see at blive min egen Mand, og det skal den fremmede Styrmand hjælpe mig til. Han maa have Penge, han har flere Gange slaaet paa det, han er altfor syg til at kunne forlade vort Huus for det Første, inden det skeer, skal jeg nok have fortjent Noget af ham. Endelig skylder han mig da ogsaa en Belønning, fordi jeg var med at hente ham ind fra Vraget."

Saavidt var han kommen i sine Beregninger, da Vognen holdt for hans Huusdør. Lyset var slukket i Stuen. Jørgen laa og sov paa en Tangsæk, nede paa Gulvet. Han vaagnede, idet Ebbe aabnede Døren.

„Jeg har ingen Lykke med mig," sagde Ebbe

hviskende, „og har gjort min Reise forgæves. Doctoren var kjørt af By en Time før jeg kom."

„Jeg veed det nok," svarede Jørgen. „Han har været her."

„Hvordan gaaer det med den Syge?" spurgte Ebbe, og slog Ild for at tænde Lyset.

„Han er død," sagde Jørgen.

„Død!" raabte den Anden, med en Tone, der nokſom beviſte, hvormange Forhaabninger dette Ord kuldkaſtede. — „Død! — Herre Gud! den ſtakkels Mand! — Har han betalt Dig de tre Mark, jeg lagde ud for ham til Rom?"

„Nei!"

„Det er jo et ſkjændigt Bedrageri, og han, ſom pralede med, at han var iſtand til at gjengjælde os Tidobbelt for al vor Umage. — Har Du ſeet efter, hvormange Penge han har hos ſig? — Jeg er overbeviiſt om, at han ikke eier det Ringeſte, og at han kun har villet gjøre ſig lyſtig over os."

„Men ſaa hold dog op, Ebbe," ſagde Jørgen utaalmodig. „Han har ikke ſkuffet Dig, og han havde Ret, da han ſagde, at han var iſtand til, tifold at forſkylde, hvad vi gjorde imod ham."

„Virkelig!" udbrød Ebbe med et Smil og et Blik der ſtraalede af Begjerlighed. „Saa har han da mange Penge?"

„Nei! men han vidste, hvor han kunde tage mange Penge. — Han har lidt Skibbrud engang før paa denne Kyst og nedgravet en Kasse, som efter hans Forklaring indeholder langt Mere end vi To nogensinde kunde vente at blive Eier af. Han har ogsaa beskrevet mig Stedet hvor den skjules."

„Dig!" udbrod Ebbe, „ja saa! — Talte han ikke om, at vi To skulde være halvt om Skatten?"

„Nei!"

Ebbe syntes at betænke sig, han taug nogle Øieblikke, imidlertid undergik hans Ansigt en uhyggelig Forandring.

„Det er altsaa Dig, der er bleven rig, Dig alene, og jeg har hjulpen til dermed. — Ja, ja! — det faaer at være. — Hvormange Penge kan der vel findes i den Kasse?"

„Aa, hvad veed jeg, efter hans Tale at slutte maa der være flere Tusinde. — Men lad os ikke tale herom nu, Hanen galer, det maa snart være Morgen, og jeg er saa søvnig. Kom, læg Dig hos mig, og sluk saa Lampen."

„Flere tusinde Rigsdaler!" gjentog Ebbe. „Herre Jesus! — og alle disse Penge ere dine — hvis jeg ikke var gaaet bort for at skaffe ham en Doctor, havde han nok sagt, at vi skulde dele. Talte han virkelig slet ikke derom, Jørgen?"

„Nei! men derfor kunne vi jo nok dele."

„Jo vist! Du maatte jo være gal, hvis Du gjorde det. — Naa da, flere tusinde Rigsdaler, — saa kjøber Du Dig vel en ny Baad, med et engelsk Compas i? Ja, Du kan jo kjøbe et heelt Huus, og endda sætte nogle af Pengene ud paa gode Renter. — Det er jo til at blive gal over. — Fem Daler lader Du mig vel faae til et Uhrværk, hvad Jørgen! — Jørgen, sover Du? — Herre Gud! han kan sove! — Flere Tusinde! — Og jeg fik Ingenting!" — — Ebbe brast i en lidenskabelig Graad. Den kommende Morgen fandt ham vaagen og grublende paa Leiet ved Jørgens Side.

Den næste Dag blev Fournes flyttet ned til Sygehuset i Vaderso, for derfra at begraves paa Landsbyens Kirkegaard. Jørgen og Ebbe varetoge deres daglige Forretninger. Skroget af det fremmede Skib var drevet bort om Natten og formodenlig sønderslaaet i Soen, derom vidnede en Mængde Vragstykker som dreve omkring langs med Strandkanten.

Ebbe veeg ikke fra Jørgens Side denne Dag, alle hans Tanker forenede sig i det hemmelighedsfulde Skrin, og i den pinlige Smerte, at Jørgen alene var bekjendt med Stedet, hvor det skjultes, det vil sige, Herre over Skrinets Indhold. Han havde ingen Lyst til at arbeide, uafbrudt hildet i den samme Tanke

forestillede han sig Jørgen, omgiven af Rigdom og af al den Lykke, han bestandig havde ønsket sig.

Saaledes forløb Ugen. Det var bleven aftalt mellem de to Venner, at de om Løverdagen vilde begive sig paa Veien ned til Oxby Kirke, saa betids, at de kunde naae Stedet den følgende Dag, inden Mørket begyndte. Ebbe havde allerede flere Dage iforveien beredt Alt til denne Reise, hemmelighedsfuldt og ivrigt. Jørgen lagde Mærke til den paafaldende Forandring, der i faa Dage var foregaaet med ham, han saae, hvormeget denne drømmende Tilstand overvældede hans Kræfter. Ebbe var bleven ordknap og mere pirrelig end nogensinde før, han undgik sine Kammeraters Selskab, og søgte Ensomhed, her behøvede han ikke længer at skjule sine Følelser, naar han var alene drømte han om Skatten, og Billed paa Billed opsteg af hans Indbildningers hemmelighedsfulde Dyb, Rigdom, Lykke, Triumf over dem som nu ringeagtede ham. I andre Øieblikke vaagnede en bitter, nagende Tvivl om, hvorvidt Styrmanden havde talt Sandhed, og om der overhovedet fandtes nogen Skat, endelig om, hvor stor Andeel han vilde faae i den. Han ansaae sig da for at være tilsidesat for Jørgen, det var ikke længer et frivilligt Offer, at han erholdt sin Deel af Skatten, men en Ret som tilkom ham, og med denne Tanke fremstod lidt efter lidt en anden, mørk

og uhyggelig, som næret af Misundelse og Havesyge, stedse antog en tydeligere og mere bestemt Form.

Saaledes kom Løverdagen. Ebbe stod op i Morgengryet, han var reisefærdig længe før Jørgen, hans hele Væsen røbede en feberagtig Utaalmodighed, en Iver og Heftighed, som han aldrig havde besiddet tilforn. — Jørgen bar en Tværsæk med Levnedsmidler, Ebbe en Spade, saaledes forlode de Huset og kom igjennem Landsbyen, endnu forend Bønderne havde forladt deres Senge.

Veien fra Aale Præstegaard ned til Oxby gaaer over en stid og bred Mosegrund, som dengang var bevoxet med et tæt og stridt Græs, og et Moslag, der om Sommeren skjulte en Mængde Fordybninger og Huller i Jorden, og som var et Tilholdssted for Frøer og en Mængde Sumpfugle, der flagrede iveiret i store Flokke naar Nogen nærmede sig deres Skjul.

De to Fiskere skrede ufortrødne frem mod Maalet, som allerede i en lang Afstand viste sig for dem. Det var silde om Aftenen. Solen var gaaet ned bag den Række af Klithøie, som skjulede Vesterhavet, en dyb Stilhed hvilede over Egnen. Kirken laa paa en nøgen Sandslette, omgiven af en sammensunken Steenmur. Dens ene Side blev endnu oplyst med et varmt og livligt Farveskær af Aftenhimlen. Svalerne fløi

omkring under Taget. Saalangt Øiet kunde naae, saae man Intet til Egnens Beboerne.

„Endelig have vi da naaet vor Maal!“ udbrød Ebbe, idet han mat og gispende kastede sig ned ved en Grusgrav, i nogen Afstand fra Kirkemuren.

„Ja, endelig,“ svarede Jørgen med et Smil, „og det vil nu snart vise sig, om ikke vor hele Gang har været forgæves.“

„Siig ikke det Jørgen,“ sagde Ebbe, „hvorledes falder Du paa den Tanke nu? — Du har da vel ikke glemt Stedet, hvor vi skulle grave?“

„Aa nei,“ svarede Jørgen, „det er endda ikke saa vanskeligt at huske. — Det var imod Nord han sagde, og imellem tre Stene som vare faldne ned fra Muren. Bliv Du kun liggende, saa skal jeg imidlertid see at finde Stedet.“

„Nei!“ svarede Ebbe og reiste sig hurtigt fra sit Sæde, „jeg følger med; hvorfor skulde jeg ikke være tilstede og hjælpe Dig med at søge.“

Jørgen skred nu foran omkring Kirkegaardsmuren, Ebbe fulgte efter ham, med Spaden paa Skuldren. Det varede nogen Tid inden de fandt Stedet. Langs med Kirkegaardsmuren voxede Græsset saa høit, at det i den tiltagende Aftenskumring ikke var muligt at opdage de betegnede Stene før man befandt sig lige ved dem. I det Tidsrum siden Skatten blev nedgra-

vet kunde Stenene ogsaa være sunkne eller skjulte med Mos. Endelig opdagede Jørgen Stedet. De tre Stene laa nøiagtig i den Retning Styrmanden havde omtalt, et ungt Hyldetræ havde skudt sine ranke Grene op foran dem.

„Her maa det være," sagde Ebbe. „Du har da Lykken med Dig i Alting. — Lad os nu begynde at grave. — Tys! vær stille, det forekommer mig livagtig, som om jeg hørte en Hest puste paa den anden Side af Kirkegaardsmuren. Vi ville tøve lidt, før vi begynde."

„Lad os heller gaae om og see, hvad det er," sagde Jørgen.

„Nei, vist ikke, bliv hos mig, jeg har ingen Lyst til at være alene. De sige, at den Onde kommer ridende om Natten paa en hvid Hest. Har Du aldrig hørt det?"

„Jo, men hvad have vi med ham at gjøre, vi gaae i vort lovlige Ærinde og behøve ikke at være bange for Noget."

Med disse Ord gik Jørgen langs med Kirkegaardsmuren, indtil han kom til det næste Hjørne.

„Der er Ingenting at see," sagde han, da han kom tilbage. „Lad os nu begynde at grave. Laan mig Spaden."

„Nei, lad os skiftes til det. Nu tager jeg fat først," svarede Ebbe, idet han traf sin Trøie af og tog Spaden.

Det øverste Jordlag imellem Stenene var fast og haardt, Hyldetræets Rødder dannede desuden et sammenviklet Næt imellem Stenene, saa at Arbeidet kun gik langsomt fra Haanden. Ebbe stønnede, en uhyre Begjerlighed forenede sig med hans Utaalmodighed. Jørgen sad ligeoverfor ham paa den ene af Stenene. I den dybe Stilhed som hvilede over Stedet, hørte man Flagermusene, som summede omkring Kirkemuren, og i det Fjerne en huul og brusende Lyd, som kom fra Vesterhavet, ude bag Klitbjergene. Ebbe vedblev at grave, og havde allerede kastet et temmelig dybt Hul, da han paa engang holdt op, han stødte Spaden haardt ned i Jorden og bøiede sig i det Samme, som om han lyttede.

„Mærker Du Noget?" spurgte Jørgen.

„Nei, det er en Steen som ligger mig iveien, men nu er jeg træt."

„Saa lad mig tage fat," sagde Jørgen.

„Lad os heller hvile lidt, imedens vi faae os en Smule Mad og Noget af vor Flaske. Hvor har Du gjort af Madposen?"

„Den ligger histoppe ved Grusgraven, hvor vi hvilede sidst."

„Lad os gaae derhen Jørgen. Naar vi have spist kunne vi begynde paany, der er længe til det bliver Dag, vi have jo Tiden for os."

Jørgen taug, han var vant til at give efter for Ebbes Indfald, og gik hen til Tværsækken. Ebbe kastede endnu et Blik tilbage paa Graven, derpaa tog han Spaden under Armen og fulgte efter Jørgen.

Omtrent et Bøsseskud fra Kirkegaardsmuren gik Stien langs med Randen af en Grav, fra hvilken Bønderne havde gravet Grus til de aarlige Arbeider som bleve foretagne paa Landeveien. Hullet var temmelig dybt og skraaede fra den Brink, mod hvilken de to Fiskere rettede deres Gang steilt ned til en Huulvei, fra hvilken man bortkjørte Gruset.

Da Ebbe kom hen til Stedet, tog han Flasken, tømte den, og lod den derpaa glide ned i Græsset. Jørgen satte sig paa Jorden og begyndte at spise, Ebbe blev derimod staaende, lænet til sin Spade.

„Hvorfor sætter Du Dig ikke ned?" spurgte Jørgen.

„Græsset er vaadt."

„Hvor er Flasken, jeg seer den ikke?"

„Saa søg efter den i Græsset." Jørgen bøiede sig ned. I det Samme hævede Ebbe Spaden og lod den med al sin Kraft falde i Retning mod Jørgens Hoved.

Dette Slag blev bibragt saa uformodet og hurtigt, at Jørgen var ude af Stand til at værge for sig. Han udstødte et huult Skrig, udbredte sine Arme

og sank tilbage paa Jorden. Ebbe bøiede sig over ham og lyttede. Slaget maatte have rammet med en forfærdelig Virkning, thi han hørte ikke længer noget Aandedrag fra Jørgen. „Det skal Du have, fordi Du tænkte paa at skuffe mig, og skikkede mig af By, for selv at have Fordelen af den Fremmedes Skat." — Og som om hans Bitterhed tiltog ved at gjenkalde sig disse Erindringer, tilføiede han triumferende: „Du paastod, at det var til Dig alene, den Fremmede havde testamenteret sine Penge, Du vilde kun give mig en ringe Deel af dem, nu tager jeg dem alle, og Du fik ikke at vide, at jeg allerede har dem, jeg hørte Jorden give Gjenlyd under Spaden, jeg hørte Pengene klinge, de ere mine, allesammen mine."

Som han sagde dette, lagde han Armene om sin døde Kammerat, hævede ham iveiret og kastede ham udover Brinken, ned i Graven.

„Nu tilbage til Kirkegaarden!" udbrød han, „jeg maa have Pengene og være borte inden det gryer ad Dag."

Han kastede Spaden over Skuldren, tog Madposen op og vendte sig for at forlade Stedet.

Da forekom det ham, som om han hørte Fodtrin i Nærheden. Han saae om og bemærkede i Halvmørket en høi Skikkelse i en flagrende Kappe,

som standsede nogle Skridt fra Stedet hvor han stod. I den heftige Angest som greb ham, syntes han, at denne Skikkelse efterhaanden forstørredes og betragtede ham med mørke og truende Blik, den nærmede sig, det var ikke længer noget Blændværk af hans Phantasie, han hørte dens Skridt gjenlyde paa Jorden, den udstrakte Haanden mod ham, den hævede Stemmen og raabte: „Morder!“

Ebbe udstødte et lydeligt Skrig, han tabte Spaden, sprang tilbage og flygtede bort i en Retning, modsat det Sted hvor han nylig havde søgt efter den ulykkelige Skat. Bestandig forekom det ham, som om den ubekjendte Forfølger ilede efter ham, han troede at høre hans Aandedrag bag sig, han vovede ikke, at vende Hovedet, men vedblev at løbe, hurtig og ustandset, indtil han omsider snublede og sank ned i en af de mange Fordybninger, Storm og Vandflod danner imellem Sandklitterne ved Vesterhavet. Her blev han liggende, afkræftet og bevidstløs, i flere Timer. Da han atter kom til sig selv, skinnede Morgensolen ned blandt Sandbjergene, og ovre fra Oxby hørte han Kirkeklokken ringe til Froprædiken.

Otte Dage senere, stimlede Beboerne i Vædersø sammen omkring en Vogn, som kjørte igjennem Byen. Paa det første Sæde sad en høi Mand, under hvis Overfrakke man saae den stive Krave af en broderet

Uniform komme tilsyne. Hans værdige Mine af ophøiet Selvfølelse, ligesom ogsaa de nedladende Nik, med hvilke han besvarede Bøndernes dybe Hilsener, antydede en Person af megen Vigtighed. Man tog heller ikke feil i denne Formodning. Det var Egnens Herredsfoged, som paa Embedsvegne kjørte ud til Klitterne.

Paa Vognens bageste Sæde, sad endnu to Mænd, den ene var Landsbyens Smed, den Anden en bleg, indfalden og sammensunken Skikkelse, i hvis Træk man skulde have ondt ved at gjenkjende Ebbe, saa paafaldende var den Forandring, som de sidste otte Dage havde bevirket hos ham.

Smedens runde Ansigt viste derimod en særdeles Tilfredshed, han smilede til enhver af sine Bekjendte, strakte vexelviis Haanden og Hovedet ud af Vognen, enten det nu gjaldt en Hilsen eller en forklarende Bemærkning over Aarsagen til dette Optog.

Vognen vedblev at kjøre igjennem Landsbyen, og holdt først stille udenfor den lille Hytte, som Jørgen og Ebbe tidligere havde beboet i Fællesskab. Her steg Herredsfogden ned, talte nogle Ord med Smeden og gik derpaa ind i Huset.

„Ja, lille Ebbe!" yttrede Smeden, „saa er det nok bedst, at Du seer at komme ned, lad os gaae indenfor. Du er jo hjemsvant her. Nu skulle vi

have Dig i Forhør, som hans Naade meget rigtig sagde."

Ebbe svarede Intet, han syntes at være hensunken i en stum Følesløshed, han steg af Vognen og fulgte efter Smeden, ind i det første af de to Værelser, hvori Hytten var afdeelt.

Da de kom indenfor sad Herredsfogden og to Fiskere, der vare hidkaldte som Vidner, ved Bordet. Ebbe kastede et hurtigt og speidende Blik omkring sig. Han fandt enhver Gjenstand paa samme Plads som tilforn, det var ikke Værelset, der havde forandret sig i disse otte Dage.

„Stil Dig nu derhen ved Bordenden," sagde Herredsfogden, „hør efter hvad der bliver sagt, og svar nøiagtigt og sanddru paa Alt hvad vi spørge om. Fortæl I dernæst Smed! hvad I har at sige."

For ikke at trætte Læseren, med den Vidtløftighed Smeden udviklede i sin Forklaring, ville vi i Korthed gjengive det Vigtigste af Indholdet.

Hvor magtpaaliggende det end var for Ebbe, at dølge Hemmeligheden angaaende Styrmandens Skat, havde han dog ladet nogle Ord falde, som bleve opfangede af Smeden, og som, ledsagede med Formodninger og Slutninger bevirkede, at den listige Mand gav nøie Agt paa Alt, hvad de to Fiskere foretoge sig. Samme Dag, som Jørgen og Ebbe forlode deres

Bolig om Morgenen, laante Smeden sig en Hest hos en af Naboerne og satte efter dem, idet han anvendte al mulig Omhu for ikke at blive bemærket. Jørgen havde før sin Afreise fortalt, at han vilde tage en Dags Tid ned og besøge sin Moster i Oxby. Da Smeden altsaa havde fulgt efter de to Vandringsmænd, omtrent til Aale Kirke, og forvisset sig om, at de virkelig droge ad den omtalte Vei, forlod han Fodstien, hvor han desuden ogsaa, paa Grund af den aabne Hede den førte over, umuligt vilde kunne undgaae at blive bemærket, og red ind igjennem Landet, indtil han kom paa Tverveien ovenfor Oxby Kirke. Det begyndte at blive Aften. I den aabne Egn vare Fiskerne synlige i lang Afstand. Smeden holdt sig derfor tilbage og red først omkring Kirken, da han saae Ebbe og Jørgen, efter endt Maaltid, oppe paa Brinken af Grusgraven, begive sig ned til de tre Stene. Ebbe havde hørt hans Hest vrindske, men, som vi vide, ikke efterspøret denne Omstændighed tilstrækkeligt. Ifølge denne List, var Smeden saaledes bleven indviet i Alt. Efterhaanden som Mørket tiltog omkring Kirkegaarden, vovede han sig nærmere, steg over Muren, og krøb paa Hænder og Fødder, tæt hen til Stedet hvor Ebbe gravede. Efterat han først var kommen der, kunde han i al Mag høre ethvert Ord de vexlede under Arbeidet. Da de forlode

Muren, fulgte han efter dem, langs med Veien, som løb nedenfor Grusgraven. Han saae Jørgen falde. Ebbe havde ikke taget feil, det var Smedens Stemme som tilraabte ham, kun lagde han ikke Mærke til, at Harfitz paa samme Tid havde Jørgen i sine Arme, og bar ham ned til det nærmeste Bondehuus.

„Saaledes er Alting gaaet til," yttrede Klageren, i det fordærvede Sprog han talede. „Ebbe skal ikke kunne fragaae et Ord af hvad jeg siger. Jeg veed Alt, har seet og hørt Alt. Jeg har taget Spaden, hvormed han slog Jørgen, og til Overflod behøver Deres Naade blot at forhøre Dem her, for at komme til Overbeviisning om Sandheden. Her seer de Manden, som kan bekræfte hvad jeg siger."

Medens han sagde dette, drog han et Forhæng tilside for en Alkove, og man saae Jørgen med forbunden Hoved, bleg, lidende og reisende sig iveiret paa den ene Arm, stirre ud paa de Tilstedeværende. Denne sidste Handling skete fra Smedens Side saa pludselig og uformodet, at den øvede en høi Grad af Overraskelse paa Alle. Ebbe, som hidtil havde staaet taus og ubevægelig, med foldede Hænder og sænket Blik, hævede pludselig sit Hoved. Da hans Øine mødte Jørgen, strakte han sine Arme hen imod ham, brast i Graad og udbrød:

„Aa, Herre Gud! Jørgen, lille Jørgen!"

„Ja, her seer De Manden; det er mig, der har kureret ham, at sige for saavidt, han skal nu bekræfte mine Ord."

„Naa, hvad siger Du, til det Smeden fortæller?"

„Jeg siger, at han tager feil," svarede Jørgen. „Ebbe har ikke villet slaa mig ihjel, han har intet Ondt gjort mig, jeg frikjender ham for Alt."

Et almindeligt Udbrud af Overraskelse ledsagede disse Ord, der bleve udtalte i en blid, rolig men tillige bestemt Tone. Ebbes Øine straalede. Smeden sprang iveiret.

„Jørgen!" raabte han, „er Du ikke rigtig klog, taler Du i Vildelse, har han ikke villet slaa Dig ihjel, har jeg ikke selv seet det, hørt det, har jeg ikke opfanget Dig i mine stærke Arme, da han kastede Dig ned i Grusgraven?"

„I har handlet som en brav Mand imod mig," svarede Jørgen med et venligt Smil, „uden eders Hjælp vilde jeg sandsynligviis i dette Øieblik være død; men jeg gjentager: det var ikke Ebbe, der kastede mig ned i Graven; jeg faldt, Mester, og i Faldet slog jeg mig med Spaden. Nu har jeg sagt hvad jeg vil sige, jeg frikjender min gamle Kammerat for Alt, og I maa tage eders Klage tilbage."

Efter disse Ord lagde Jørgen sig ned paa sit Leie, lukkede Øinene, og lod ikke til at give Agt paa

hvad der foregik omkring ham. Han syntes ikke heller at bemærke Ebbe, som listede sig hen til Sengen, greb hans Haand og trykkede den til sine Læber.

Smeden raſede, gestikulerede, bekræftede sit Udsagn med Eder og Forsikringer i de forskjelligste Tungemaal. Han begreb ikke Aarsagen til dette Ædelmod fra Jørgens Side. Herredsfogden derimod fattede Alt, han kaldte Ebbe ind i det næste Kammer, og underholdt sig længe med ham. Derpaa sluttede han Forhøret og forlod Hytten. — Jørgen og Ebbe bleve alene tilbage.

Der forløb en Tid, under en fuldstændig Taushed fra begge Sider. Endelig reiste Jørgen sig fra sit Leie og udbrød:

„Ere de gaaede?"

„Ja!"

„Alleſammen?"

„Ja, vi ere alene."

„Sæt Dig herhen til min Seng Ebbe! jeg har Noget at sige Dig."

Ebbe adlød. I dette Øieblik viste hans hele Skikkelse Udtrykket af den dybeste Ydmygelse, han vovede ikke at hæve sine Øine til Jørgen, som betragtede ham rolig og gjennemtrængende.

„Hvad jeg før sagde," yttrede Jørgen, „skete for at frelse Dig, og fordi jeg ikke kunde leve med den

Tanke, at have et andet Menneskes Ulykke paa min Samvittighed. Du er nu en fri Mand, og der er Ingen, som kan gjøre Dig Noget. Med Guds Hjælp bliver jeg ogsaa snart rask igjen og faaer mine Kræfter tilbage, saa at jeg kan begynde at arbeide paany; men Du indseer vel nok Ebbe, at vi To ikke mere kunne blive og bo sammen. Den Løverdag Nat har adskilt os for bestandig. Den vil altid staa for mine Tanker. — Ja, nu græder Du vel og er bedrøvet; jeg har ogsaa grædt, naar det faldt mig ind, at det var Dig, min eneste Kammerat, der kunde have Hjerte til at handle som Du gjorde. I Guds Navn da! lad os drage hver sin Vei, jeg tænker Verden er stor nok for os Begge. Den Part Du eier her i Huset og i Baaden, skal jeg betale Dig, naar jeg bliver rask og kommer op; for Du har vel ikke Lyst til at blive boende her. Jeg troer heller ikke, det vilde være klogt af Dig, Du gjør bedst i, at søge Dig en anden Hjemstavn, for Folks Skyld. Smeden, veed Du nok, troer ikke den Forklaring jeg gav til Fogden. Han vil bringe Historien omkring nede i Byen, og det har Du Skade af. Som sagt, naar jeg bliver rask, skal Du faae din Part af det vi eiede i Fællesskab, og dermed ere vi skilte."

„Du har altsaa funden Pengene?" spurgte Ebbe hurtigt.

„Nei," svarede Jørgen sørgmodig, „men Smeden har sagt, at jeg kunde faae hans Datter, og han vil forstrække mig med den Sum jeg skal betale Dig."

„Jeg bryder mig ikke om disse Penge," svarede Ebbe. „Du maa gjerne beholde dem allesammen."

„Ja, det siger Du nu," svarede Jørgen, „men Du vilde fortryde det imorgen. — Nei, det maa blive som jeg har bestemt. — Gaa nu din Vei, lille Ebbe, førend Smeden kommer tilbage. Du veed, at han er kort for Hovedet, og I kunde komme i Klammeri sammen. Jeg er ogsaa mat og træt, og vil gjerne sove lidt. — Farvel, og Gudfader give Dig et bedre Sindelag mod dem Du nu skal søge dit Brød iblandt, end det Du viste mod mig. — Giv mig din Haand Ebbe, og gaa saa."

Jørgen lagde sig tilbage paa Sengen. Ebbe forlod Hytten.

De følgende fem Aar frembragte en paafaldende Forandring i de to Fiskeres Skjæbne. Jørgen havde giftet sig med Smedens Datter. Han forlod Fiskeriet, solgte sin Baad og bosatte sig nede i Landsbyen Væderø. Her dyrkede han Jorden, ploiede, saaede, arbeidede kort sagt, med den utrættelige Rastløshed, Iver og Flid, som er et saa betegnende Særkjende for Vestlandets Beboere. To Aar efter solgte han

sit Huus for at kjøbe et større. Huset blev til en Gaard, Markerne forøgedes i Antal og Udstrækning, og med disse hans Velstand. Lykken syntes at tilsmile ham i ethvert Foretagende, efterat Fællesskabet mellem ham og Ebbe var ophørt.

„I har faaet Jer en retskaffens Svigerson, Smed!" sagde Bønderne til Harfitz, naar de indfandt sig i hans Værksted.

„Han gaaer an!" svarede den lærde Smed, med et tilfreds Nik. „I kan tro mig, om I vil, men jeg paastaaer, at det er min Medicin der har gjort ham til det han er. Han er bleven en ganske Anden, siden jeg kurerede ham, og gjorde ham levende igjen, efterat Ebbe havde slaaet ham ihjel. — Han skal blive til Mere endnu."

Spaadommen gik i Opfyldelse; ethvert Aar som forløb, bragte sin Andeel til Jørgens Velstand, han var en lykkelig Familiefader, han handlede, beregnede, forudsaae.

Det samme Tidsrum, der syntes at have Vinger for Jørgen, sneg sig eensformigt, tomt og glædeløst bort for Ebbe. Endeel af den Sum han fik i Vederlag for Huset og Baaden blev anvendt til at kjøbe den lille Plet Jord ved Oxby Kirke, hvor Styrmanden havde nedgravet sin Skat. Jordstykket var særdeles billigt, man kjøbte dengang en Tønde almin-

delig Land i Vesteregnen for to Rigsdaler, saa at Ebbe, efterat være bleven Grundeier, endda beholdt Størsteparten af Pengene tilbage, til at bygge sig et Huus i det ene Hjørne af Grunden.

Fra nu af begyndte et Arbeide, som i Udholdenhed, Iver og Anstrængelser ikke gav Jørgens noget efter, det frembragte uheldigviis ikke det samme Udbytte. De tre Stene bleve sprængte og bragte tilside, for ikke at hindre Arbeidet, derefter forsvandt Hyldetræet, da endelig enhver Modstand var bortryddet, begyndte Ebbe at gjennemgrave Jorden, saa dybt, som det jernhaarde Lag af Ahl, der strækker sig overalt igjennem denne Deel af Landet, tillod.

Alle disse Arbeider bleve foretagne om Natten, og i største Stilhed, for ikke at vække Opsigt; om Dagen hvilede han, drev omkring nede ved Stranden, eller sov, bestandig plaget af Tanken om Skatten og Rigdomme og den Brug han vilde gjøre heraf; selv i Søvne indfandt disse Billeder sig.

Der var noget Uhyggeligt i at see denne blege og magre Skikkelse, naar Maanelyset faldt hen over Stedet, uafbrudt arbeidende, stønnende, bøiet over Spaden, lyttende til enhver Jordklump han kastede iveiret, haabende begynde og fortvivlet ende denne natlige Kamp efter en Lykke, som vedblev at lade vente paa sig.

Om Vinteren frøs Jorden, Ebbe var ikke istand til at grave videre, han forlod da sin Hytte og gik i Dagleie hos Bønderne i Hjerting. Hans Historie rygtedes i Egnen, hans stille og ordknappe Væsen gjorde, at man undgik hans Selskab, hans Medtjenere spottede ham. „Der gaaer Skattegraveren," raabte Drengene efter ham, naar han viste sig paa Gaden. Ebbe taug, disse Vidner til hans Ydmygelse skulde jo senere, naar han havde naaet sit Maal, blive ligesaamange Vidner til hans Triumf.

„Vent kun!" tænkte han, „der vil komme en Gjengjeldelses Dag, den kan da ikke blive evig borte."

Naar Foraaret afløste Vinteren, forlod Ebbe sin Tjeneste og drog tilbage til Hytten, Arbeidet begyndte paany, med samme Rastløshed og med samme Resultat. Det lille Jordstykke lignede snart en bred Grav, hvori Gruus og Sand, Steen og Leer, ophobede sig i store Dynger. — Skatten kom ikke tilsyne.

Da omsider Alt var gjennemgravet, og enhver Plet undersøgt, blev han greben af en dyb Fortvivlelse, det sidste Haab forsvandt, og med dette den sidste Rest af Kraft, som hidtil kun var bleven opret holdt af Haabet. Man fandt ham siddende udenfor Hyttens Dør, stirrende stift hen for sig, hensunken i et Grubleri, hvoraf Intet var istand til at vække ham.

Paa samme Tid blev det Rygte almindeligt i

Egnen, at Jørgen og hans Svigerfader havde funden den Skibbrudnes Skat, man vidste nemlig ikke nogen naturligere Maade, at forklare den forrige Fiskers stigende Velstand paa. Ebbe hørte det, han troede det, og sugede af denne Tro ny Gift, nye Smerter.

Tre Aar senere, saae man en bleg, hentæret Mand, vandre omkring i Egnen af Hjerting, det var Ebbe, han var bleven vanvittig. Han havde faaet en Plads i Hjerting Fattighuus, men tilbragte næsten hver Dag i en afsides Dal nede imellem Klitterne. Her hørte man ham synge og tale med sig selv, medens han uafbrudt var beskæftiget med at grave dybe Huller i Sandet. — En Vinteraften vendte han ikke tilbage til Fattighuset. Den næste Morgen fandtes han ihjelfrossen nede i en af de Grave han Dagen iforveien havde dannet sig i Sandet.

Dyrekjøbt.

I.

Ungdoms Drømme.

Omtrent en Miil fra Viborg ligger det navnkundige Hald. Slottet paa den høie Bakke, Søen, som kruser sig nedenfor, Ruinerne af den gamle Herreborg paa Den, de friske og frodige Skove, danne i Forening et yndigt romantisk Billede, der indfattet i en Ramme af mørkebrune Lyngbjerge, staaer i en paafaldende Modsætning til den sørgelige og eensformige Egn, i hvis Midte det viser sig, en Blomst i Ørkenen, uformodet og sjelden, men derfor ogsaa desmere paaskjønnet.

En Foraarsaften i Aaret 1705, rede tre Perso-

ner igjennem disse Skove, ned mod Viborg. Den Ene var en ung Dame, ved hendes Side fulgte en Herre, ikke meget ældre, og i nogen Fraſtand fra dem en Tjener, i et rigt og efter den Tids Mode broget Livree.

Den unge Dame var særdeles ſmuk, hendes Anſigts fredelige Ro, det fromme og tillidsfulde Udtryk i hendes ſtore, mørkeblaa Øine, robede en af disſe blide og kvindelige Naturer, for hvilke Livet beſtandig burde bevare Havblik og Solſkin, ſiden de bøies og gaae tilgrunde i dets Storme.

Herren ſom red ved hendes Side, ſaa nær Heſtene kunde komme hinanden, bar Officeers Uniform. Hans Træk vidnede om Mod og Klogt, om al den Sorgloshed tillige, der er Ungdommens og Uerfarenhedens lykkeligſte Medgift.

Damen var Jeanne Ryſe, en Datter af Friherreinden til Ryſſenſteen, i Ribe Stift. Herren var hendes Fætter, Capitain Kruſe. Begge vendte tilbage fra et Beſøg hos Generalmajor Gregers Daa, ſom to Aar iforveien havde kjøbt Hald og bygget det nye Slot oppe paa Bakken.

Uden tvivl maatte der finde et inderligere Forhold Sted mellem Jeanne og Capitainen end Fætterſkabet, derpaa tydede baade den fortrolige Samtale, Jeannes Smil, og de Blikke, der ligeſom kjærtegnende mødtes

og besvaredes. De elskede hinanden. De lagde Planer for Fremtiden, medens de denne Eftermiddag rede igjennem Skoven. Den nærværende Tid beskæftigede dem allerede ikke længer, det er kun Barnet og Oldingen, Livets tvende Yderpunkter, der finde Lykke i Øieblikket. Omkring dem hvilte Alt i en dyb og rolig Fred; den klare, gjennemsigtige Luft, Solskinnet, som trængte ned imellem Træernes Grene, Blomsternes Duft, Solsortens Fløiten, Alt bidrog til at forøge den Lykke, som bevægede Begges Hjerter, denne friske Ungdomkjærlighed, der udfolder alle Sjælens Blomster.

„I Aften!" sagde Jeanne, „fortæller jeg Moder Alt, det forekommer mig, at være en Brøde, at dølge vort Forhold længer."

„O, lad os vente!" sagde han, „denne Tilstaaelse vil dog ikke forøge vor Lykke."

„Jo, i Sandhed, det vil den!" svarede Jeanne. „Min Moder har hidtil bestandig været min Fortrolige, det vil bedrøve hende, naar hun erfarer, at det ikke mere er Tilfældet. Du skal ikke frygte, min Elskte! hun er saa god, hun har aldrig villet Andet end min Lykke, og derfor vil hun ogsaa give sit Bifald til vor Forening. Jeg veed jo desuden iforveien, at hun ikke er istand til at afslaae mig Noget," tilføiede hun smilende.

Kruse svarede ikke, de rede i nogen Tid tause ved hinandens Side, imidlertid beskæftigede den samme Lykke Begges Tanker, kun opfattet i et forskjelligt Begreb. Han tænkte, som naturligt var for Manden, kun paa sin egen Lykke, Jeanne derimod paa den, hun haabede at skjænke ham.

„Hvis din Moder skulde modsætte sig vor Forening — ?" yttrede Kruse senere, da de havde forladt Skoven og rede ned mod Viborg, som viste sig i nogen Afstand.

„Men det gjør hun ikke," svarede Jeanne bestemt, „dertil kjender jeg hende forvel. I al Fald, min Ven! „tilføiede hun, og strakte ham en lille, smuk formet Haand imøde, „vi elske hinanden og ville aldrig ophøre dermed, forekommer denne Bevidsthed Dig ikke tilstrækkelig til at overvinde enhver Hindring?"

Kruses Svar var det Samme, som man ved lignende Leiligheder har givet ligefra Syndflodens Tid. Begge glemte blot i dette Øieblik, hvor længe der er til aldrig.

Samme Aften, to Timer senere, sad Jeanne i Værelset hos Friherreinden, og betroede hende Alt hvad der angik Forholdet til Kruse. Den gamle Dame hørte hende taalmodig tilende. Hendes Ansigt vedligeholdt uforandret det samme blide Smil, hendes Stemme den sædvanlige bløde og kjærlige Tone.

„Jeg har længe anet disse Følelser fra din Fætters Side, mit kjære Barn!“ yttrede hun omsider, „jeg troede blot ikke, at Du vilde tilstaa, at Du besvarede dem, uden først at betro Dig til mig.“

„O min egen Moder!“ sagde Jeanne, med sin indsmigrende Stemme, „Du maa tilgive mig.“

„Der er Intet at tilgive,“ svarede Friherreinden. Det er nu skeet, og det er heller ikke derom, at vi skulle tale. Jeg kjender Kruse siden han var et Barn, det er et godt, et ædelt Gemyt, ridderlig i alle sine Handlinger. Jeg troer ogsaa, at han elsker Dig, søde Jeanne! hvem kan vel Andet?“

Og Moderen bøiede sig ned mod den knælende Datter, som havde lagt sine Hænder paa hendes Skjød, og trykkede et Kys paa hendes hvide Pande. „Men Kruse vil uagtet disse fortræffelige Egenskaber aldrig kunne blive din Gemal.“

Jeanne udstødte et Skrig.

„O min Gud — Moder! hvad siger Du,“ udbrød hun forfærdet.

„Hør mig tilende, vedblev Fru Ryse, og hør mig med Rolighed. Kruse er fattig, han eier Intet, uden sit Officeerspatent, der neppe er istand til at tilfredsstille en Adelsmands daglige Fornødenheder. Du, mit Barn, er ikke heller rig, siden din Broder efter min Død bliver Eier af Stamgodset. Det er derfor alene

dit Giftermaal, der vil være istand til at sikre Dig en sorgfri Fremtid. Alle disse Omstændigheder har Du naturligviis ikke betænkt, og det er saa naturligt. I din Alder har man Gudskelov lykkeligere Interesser, det er først senere, at Livets Prosa indfinder sig, for at vække os af vore Drømme. Men jeg har tænkt derpaa, jeg, din Moder! Medens du bestemte Dig for din Fætter, har jeg bestemt Dig for en Anden, der med den samme ridderlige Charakteer forbinder bedre Evner til at sikre din Fremtid. Ja græd kun, mit kjære, mit eneste Barn! jeg forstaaer dine Taarer, fordi jeg har følt som Du, fordi jeg har elsket som Du. Da jeg var i din Alder nærede jeg en inderlig Tilbøielighed til en ung Adelsmand, fattig som Kruse. Mine Forældre valgte en Anden for mig, og jeg erkjender nu, hvor vel det var, at man ikke tog Hensyn til mine Ønsker, idet jeg dømmer efter, hvor ulykkelig Gjenstanden for mine Følelser gjorde den Kvinde han senere valgte."

Den dybeste Smerte viste sig i Jeannes Ansigt, medens Moderen talte, hun græd, hun vred sine Hænder, og udbrød omsider:

„O, min kjære Moder! siden Du overveier Alt for mig, har Du da ogsaa erindret, at din Bestemmelse gjør mig til den Ulykkeligste af Alle, at jeg vil tage min Død derover?"

„Nei Du vil ikke, Jeanne! det troer man blot i din Alder, men man døer alligevel ikke; Tiden er en god Læge for slige Saar."

„For hvem har Du da bestemt mig?"

„For Generalmajor Gregers Daa paa Hald. Han var hos mig i Middags, da Du red bort med din Fætter, han bad om din Haand og modtog mit Ja."

Generalmajor Gregers Daa var en høi, bleg Mand med et alvorligt og strengt Ansigt. Hans Haar begyndte at graane, de talrige Rynker i hans brede Pande vare maaskee ligesaameget en Følge af Tanker som af Aarene, thi begge disse Herskere betegne deres Mærker paa den samme Maade.

Gregers havde taget en virksom og hæderlig Deel i den forrige Krig. Under den kortvarige Ro, som fulgte efter Freden til Travendal, drog han tilbage til Jylland, kjøbte Hald og lod det ombygge. Paa disse to Begivenheder nær, var hans Liv hengaaet roligt og ensformigt, uden Lykke og uden Velsignelse for Nogen. Hans Naboer, Herremændene, fandt ikke Behag i hans kolde, tilbageholdne Væsen. De Fattige paa Godset roste vel hans Gavmildhed, Godgjørenhed og lignende negative Dyder, der efter Giverens Natur oftere udsprang af Pligtfølelse, end af Tilbøielighed til at hjælpe. Ingen søgte

hans Selskab, man undveg det endog. I den Velstand, som omgav ham, var han ene, var han fattig, thi selve Lykken bliver en Byrde i Ensomheden. Nutiden tilbød Intet, Fremtiden syntes ikke at ville forjette Noget, og Fortiden gjemte ingen venlig Erindring for ham.

Da Gregers vendte tilbage fra Krigen, og havde ophørt at kæmpe mod Fjenden, fandt han hjemme en endnu mere haardnakket Fjende at bekæmpe, det var Kjedsomheden. En yngre Søster, som havde boet i hans Huus og bestyret det, var død nogle Aar førend denne Historie begynder. Det daglige Savn af hende fremkaldte en ubestemt, blid Erindring om den velgjørende Indflydelse hun havde udøvet. Omtrent paa samme Tid traf han Jeanne Ryse i et Selskab paa Asmild Kloster. Synet af hende vakte en vis Bevægelse i hans Indre, som han hidtil ikke havde kjendt. Han ønskede hende i den tabte Søsters Sted, han vilde være hendes Fortrolige, hendes Raadgiver, hendes Ledsager, anderledes havde han ikke opfattet Forholdet, da han bad Friherreinden om Datterens Haand, endnu mindre havde han noget Begreb om den Ulykke, dette Forslag skulde bringe over Jeannes hidtil saa fredelige og rolige Tilværelse.

Han var rig, han var endelig den Sidste, den Eneste af sin Slægt; begge disse Omstændigheder med-

virkede til Gregers' Beslutning og havde ikke mindre Betydning for Fru Ryse. Men Forstanden og det rolige Overlæg begaaer sædvanlig en Feil i sine Slutninger, idet den glemmer at regne Hjerte og Lidenskaber med. Denne Feil begik baade Gregers og Friherreinden.

Otte Dage efter Samtalen med Jeanne, saae man Fru Ryses Vogn kjøre ind paa Hald, med Løbere foran Hestene, Kudsk og Tjener med pudrede Parykker, kort sagt, med al den Glands og forfængelige Pragt, der skulde lade Beskueren glemme den plebeiiske og hollandske Henrik Ryse, som Familien havde sit Adelspatent at takke for.

Friherreinden selv viste sig i en tilsvarende Paaklædning. Hun var en af disse aldrende Skjønheder, i hvis Ydre Kunstens Haand maatte erstatte, hvad Tiden havde røvet.

Gregers Daa modtog hende nedenfor Trappen, i en Dragt, der vidnede om, at han ikke havde ventet hendes Besøg i dette Øieblik. Han førte den naadige Frue i Distraction ind i sit Studeerværelse, hvor han førend hendes Ankomst havde været beskæftiget.

Alt i dette Værelse vidnede om Pebersvendens uhyggelige Hjem. En gammel Jagthund strakte sig i Sofaen, og stirrede forbauset paa de Kommende, uden at forandre sin Plads. Støvet laa i Vindueskarmen,

paa Møbler og Reoler, Luften var blandet med Tobaksrøg, Bøger, Planter og Vaaben vare henkastede i en broget Uorden paa Borde og Stole.

Friherreindens ironiske Smil og den nysgjerrige Mine, hvormed hun lod Blikket løbe hen over de forskjellige Gjenstande i Værelset, var det Første, som underrettede Gregers om den begaaede Feiltagelse; han fremstammede en Undskyldning og aabnede Døren til en stor Sidesal, men Fru Ryse holdt ham tilbage.

„Lad os kun tøve her," sagde hun, „det ene Værelse er saa godt som det andet, til den Sag, vi To have at afhandle."

Hun skød en Bunke Papirer ned fra en høiryget Lænestol, tog Plads og vinkede til Gregers, at han skulde gjøre det Samme.

Udenfor skinnede Solen ind igjennem Ruderne. Den svage Blæst viftede Grenene af et stort Elmetræ med friskt, lysgront Løv frem og tilbage foran Vinduerne; Spurvene kvidrede under Taget, længere tilbage hørte man Lærkens Slag, idet den hævede sig over gamle Bugges Hald, hvis Ruiner vare synlige fra Vinduet og beskinnede af Solen.

Imidlertid sagde Fruen:

„Jeg kommer til Dem, Hr. General, i samme Anledning, som De forleden besøgte mig, og jeg bringer idag mit fuldstændige Bifald til den Forbindelse, De gjorde

mig den Ære at foreslaae mellem Dem og min Datter."

Gregers Daa's høie Skikkelse antog en militair Holdning, han bukkede og sagde:

„De har altsaa forebragt deres Datter mit Ønske, naadige Frue?"

„Ja, allerede samme Dag, De besøgte os."

Og hun har Intet imod, at knytte sin Fremtid til en gammel Mand, som jeg er?

„Jo tvertimod!" svarede Fru Ryse rolig og uden Betænkning, „hun har meget derimod."

Gregers stod som lynslagen, han troede ikke at have hørt ret.

„Min kjære Hr. General!" vedblev Friherreinden, med et venligt Smil, „den første Pligt vi To have imod hinanden, er Oprigtighed, og jeg skal tillade mig at tale uforbeholdent med Dem. — Min Datter elsker allerede en Anden, — nei, afbryd mig ikke, jeg mener dermed, at hun føler megen Godhed, megen Interesse for en fattig Slægtning, der saa at sige er opvoxet med hende, og som har været den Eneste, der hidtil kunde realisere det Drømmebillede, enhver ung Piges Phantasie skaber sig. — Men min Gud! hvad betyder vel det? — I hendes Alder elsker man jo den hele Verden, eller rettere sagt, vi elske egentlig kun os selv i enhver Gjenstand, vor Tilbøielighed om=

fatter. Jeg har forestillet min Datter det Nødvendige i, at hun opgav sine Drømme og forlod den Verden, hvori hun hidtil har levet, for at træde ind i en anden ved deres Side."

„Og hun var rede til at adlyde dem?" spurgte Gregers med nogen Engstelse.

Friherreindens rolige Smil betog hans Frygt.

„Rede!" gjentog hun. Tror De virkelig, min kjære Hr. General! at jeg skulde ønske at see Dem formælet med en Dame, der ikke ved sin Lydighed mod sine Forældre beviste, at hun var istand til at adlyde sin Ægtefælle?"

Men siden hun allerede elsker en Anden, en Yngre, En, der sandsynligviis bedre end jeg er istand til at fatte og dele hendes Sympathier, vil hun jo ikke kunne elske mig."

„Elske Dem!" gjentog Fru Ryse forundret. „Nei, idetmindste ikke for Øieblikket, siden hun hidtil neppe har den Ære at kjende Dem. Hvad derimod Fremtiden angaaer, saa vil det udentvivl kun beroe paa Dem selv, at fremkalde denne Kjærlighed. Deres overlegne Erfaring og den Blidhed, jeg allerede har bemærket at være Dem egen, vil saare let kunne lede det kjære Barn til det Maal, De ønsker. — Jeg siger lede, for ikke at sige danne, siden jeg antager, at en Mand let vil være istand til at lede en Kvinde, men han kan

ikke danne hende. Det beroer, efter de Erfaringer jeg har om mit Kjøn, som oftest paa Herrerne, at skaffe sig saamegen Kjærlighed, som de selv ville, de forstaae ogsaa lettere at erhverve end at vedligeholde den, og det er næsten bestandig Tilfældet, at til Gjengjæld fordi Manden begynder at vise Kvinden de første Opmærksomheder, ender hun sædvanlig med at vise ham de sidste."

Saaledes begyndte en Samtale, hvori det efterhaanden lykkedes Friherreinden at bekæmpe Generalens Tvivl. De forlode omsider denne Gjenstand for en efter Fru Ryses Mening ulige vigtigere og gave sig til at overveie de forskjellige Punkter i Ægteskabscontracten, hvortil Fruen medbragte et Udkast. Den gamle Dame viste ved denne Leilighed samme practiske Sands, som hun nylig havde røbet under Samtalen, ligesom Gregers Daa paa sin Side udviste en Høimodighed, der overgik hendes dristigste Forventning.

Saa blev det da berammet dette Ægteskab, denne Handel, hvori man borttuskede en ung Piges fremtidige Lykke, for at sikre hende nogle ubetydelige verdslige Goder. Det blev fuldbyrdet med festlige Optog, med Blomster, Smil og Sange paa den ene Side, med kvalte Suk og undertrykte Taarer paa den anden. De samme Bryllupsklokker, der ringede for at forkynde

Gregers Daa's Lykke, ringede Jeannes Ro og Sjælefred i Graven.

De første Uger efter Vielsen bleve tilbragte i Selskaber, Besøg og med hele denne taabelige Tilskuestillen af et ungt Ægtepars Lykke, som den Tids Mode fordrede, endnu mere end i vore Dage. Gregers vægrede sig forgæves herimod, Friherreinden vilde det saaledes, og den føielige Svigerson lod hende raade. Fru Ryse haabede paa denne Maade at forskaffe sin Datter nogen Adspredelse og Glemsel, hun havde selv aldrig kjendt andre end disse smaae Sorger, der forsvinde mellem Voxlysene og Larmen i en Selskabssal, og begreb derfor ikke, at Jeanne vel kunde bedøves ved hendes Fester, men at alene Ensomheden er Smertens Trost og de store Lidelsers Læge.

Mellem Moder og Datter, disse hinanden saa modstridende Naturer, var Hovedforskjellen i dette Tilfælde, at Fru Ryse kun tænkte paa Ægteskab og Jeanne kun paa Kjærlighed.

Hvad Generalen angik, da forbausedes han over, at alle disse Følelser hos ham, som vare begyndte saa blide og rolige, pludselig havde skiftet Natur. Denne Kjærlighed, som bragte hans Hjerte ud af dets sædvanlige Slag, var kommen som et Solskin paa en sildig Efteraarsdag, uformodet og pludselig, man iler med at nyde det, i samme Grad, som man frygter for at miste det.

Hvorledes strøbte han nu ikke med at elske, denne Ulykkelige, som om han troede, at burde indhente den forsømte Tid, som om han troede, at en gammel Mands sky og undseelige Kjærlighed vilde være istand til at forjage de Skyer af Mismod og Smerte, der hvilede paa Jeannes skjønne og blege Pande, eller fortrænge Mindet om det huu havde mistet, for det, hun havde vundet. Hvor omhyggelig, hvor rørende og opofrende var ikke denne Kjærlighed, som kun forlangte saa Lidt og som dog blev nægtet Alt.

Da han omsider efter lange, frugtesløse Kampe indsaae Umuligheden af at naae et Maal, der bestandig drog sig tilbage for ham, ligesom Taagebillederne paa Alheden, indesluttede han sig i sit Studeerværelse, men ikke mere med den tidligere Ro, han bar sine Mærker med sig fra Kampen, hans Kinder vare blevne blege og hule, hans Haar hvidere. Gregers led fra nu af i Stilhed ligesom Jeanne, Aarsagen til deres Smerte var alene forskjellig.

Saaledes forløb flere Aar, Gregers Daa følte, at der ikke hvilte nogen Velsignelse over hans Ægteskab. Han blev barnløs. Der ligger i Viborg Domkirke et lille balsameret Lig i hans Familiebegravelse, med en veemodig og klagende Indskrift paa Laaget af Kisten, det var hans eneste Barn. Det døde straz efter Fødselen.

Den Eneste, som ikke syntes at bemærke det ulykkelige Forhold mellem ham og Jeanne var Friherreinden. Hun opholdt sig hver Sommer i flere Maaneder hos Svigersønnen paa Hald, kjørte i hans Ekvipage, foranstaltede Selskaber for alle hendes Bekjendte, kortsagt, hun syntes at være den egentlige Herskerinde paa Slottet, ligesom hun ved enhver Forbedring og Forandring, der hjemme blev foretagen paa Rysensteen, viste sig at være uindskrænket Herre over Generalens Formue.

Paa denne Tid udbrød Krigen paany, efter den korte og tvungne Fred, Danmark blev nødt til at indgaae. Kong Frederik den Fjerde havde i Stilhed sluttet Forbund med Polen og Sachsen mod Sverrig. Reventlow kæmpede i Skaane, kort efter hørte man for første Gang et af den danske Adels ældste og hæderligste Navne blive nævnet i Forbindelse med et tabt Slag, et Navn, til hvilket Seiren og Heltemodet hidtil syntes at være knyttet. Jørgen Ranzau blev slaaet af Steenbock udenfor Helsingborgs Porte, og Krigen derpaa henflyttet til Tydskland. Gregers Daa fik Befaling at møde ved Hæren. En Aften i November Maaned ankom Budskabet herom til Hald.

II.

Til Afsked.

Gregers Daa modtog Brevet i Jeannes Nærværelse. Hans blege Kinder rødmede medens han læste det. Jeanne bemærkede hans Bevægelse. Hun sad ved Kaminen beskæftiget med sit Sytøi. I nogen Frastand fra hende var endnu en tredie Person tilstede denne Aften, Capitain Kruse.

Efter Jeannes Giftermaal havde han flere Gange besøgt hende paa Hald, Gregers opfordrede ham selv til at komme, da han saae den heldige Virkning, Kruses Nærværelse bestandig udøvede paa Jeanne, og fordi han ikke dengang havde den ringeste Anelse om det Forhold, som tidligere fandt Sted imellem dem.

„Dette Brev synes at interessere Dig," sagde Jeanne, henvendt til Generalen.

„Ja tilvisse!" svarede Gregers. — „Jeg reiser bort imorgen."

„Reiser bort?" gjentog paa eengang Jeanne og Kruse.

Tonen i Capitainens Udraab syntes at mishage Generalen, hans Bryn rynkede sig, medens han svarede:

„Jeg burde have sagt, at vi reise, thi jeg har

modtaget en Ordre, som befaler vort Regiment at stode til Armeen nede i Holsteen."

Jeanne yttrede Intet, de sidste Aar havde givet hende et fuldkomment Herredømme over hendes Følelser, hendes Ansigt forblev roligt og uden Spor af Bevægelse.

Gregers hensank atter i den forrige Taushed; han havde indtaget sin tidligere Plads, ved et Bord i et Hjørne af Salen, noget afsides fra Jeanne, som han sagde, fordi Lysene paa hendes Bord generede hans Øine; fra denne Plads, vedbleve hans Blik ufravendte at være heftede paa de to Andre.

Under den uhyggelige Stilhed, som nu fandt Sted, hørte man Stormens Piben i Kaminrøret og Uglerne, som skrege imellem Elmetræerne udenfor Vinduerne.

Lidt efter reiste Gregers sig, tog et Lys og forlod Salen. De Tilbageblevne hørte hans Skridt tabe sig i den lange Corridor, som førte til Studeerværelset. Da de vare alene, lod Jeanne sit Sytøi falde, medens hun skjulte sine Øine med den ene Haand, som hvilede paa Bordet. Da hun atter hævede Hovedet, udstødte hun et dæmpet Skrig. Kruse laa for hendes Fødder. Hun gjorde en Bevægelse med Haanden imod ham, men Capitainen greb denne hvide

Haand og presſede den til ſine Læber, idet han kaſtede et ubeſkriveligt bønligt Blik paa hende.

„De har hørt det," hviſkede han, „vi reiſe, vi ſkilles, maaſkee for beſtandig, jeg maa tale med Dem forinden. — mød mig hiſtnede, — een eneſte Gang, den første og den ſidſte!"

„Nei, nei!" gjentog Jeanne heftigt, „jeg har allerede afſlaaet det. — Reis Dem, der kunde komme Nogen."

„O, jeg beder Dem," vedblev han, med en ſtedſe blødere og mere ſkjælvende Stemme, „nægt ikke min Bøn! Frygter De mig, Jeanne, endſkjøndt jeg i disſe lange Aar har beviſt, hvor tryg De kan være ved min Side? — Eller frygter de for, at deres Blik ſkal møde Skoven hiſtovre, hvor de hiin Eftermiddag lovede at elſke mig, hvor Solen ſkinnede og Fuglene ſang, medens Gud modtog dette Løfte, ſom ſiden ſaa gruſomt blev forraadt."

Jeanne braſt i Graad. „Men ſaa reis Dig dog, Ulykkelige! hører Du ikke, der kommer Nogen. Det er min Mand."

„Lad ham kun komme, han er dog ikke min værſte Fjende i dette Øieblik."

Jeanne tilkaſtede ham et ſmertefuldt og bebreidende Blik, men rakte ham paa ſamme Tid ſin Haand. Kruſe ſprang op.

„De har da Medlidenhed med Alt hvad jeg har taalt og lidt," sagde han. „De vil ikke lade mig reise uden et venligt Ord til Afsked.

Hendes Hoved bøiede sig næsten umærkeligt, men dog tilstrækkeligt for ham, hans Øine straalede, hans Læber skjælvede som i en heftig Bevægelse.

Da Gregers atter traadte ind, sade Begge tause og rolige som før.

Lidt efter tog Kruse Afsked og red bort. En Time efter sneg en ungdommelig Skikkelse sig ud fra en Sidedør, som førte fra Generalindens Værelser ned til Haven. Hun var indhyllet i et stort Tørklæde og bevægede sig langsomt og ligesom modstræbende fremad. Kruse kom hende imøde ved Havegjærdet. Jeanne modtog ham mere koldt, end dette Øieblikks Gunst synes at give Anledning til. Men han kjendte hende saa nøie, han havde ikke ventet Andet.

„De befalede mig igaar," udbrød han, med en usikker og dæmpet Røst, „at jeg ikke oftere maatte komme op til Hald, og var fortørnet paa mig iaften, fordi jeg vovede at trodse deres Befaling. Gud er mit Vidne, Jeanne, at det var min Hensigt at adlyde Dem."

„Hvorfor kom De da alligevel?" spurgte hun.

„Fordi jeg vidste førend Generalen, at vi vilde

faae Ordre til at drage bort. Jeg maatte blot see Dem engang endnu, forinden det skeete."

„Gud give, at vi aldrig havde mødt hinanden!" hviskede hun stille og klangløst, det vilde have været bedre for os Begge."

„O, jeg beder Dem," sagde han, med denne uimodstaaelige Blødhed, som altid havde fundet Vei til Jeannes Hjerte, „siig ikke det. — Jeg drager jo bort nu, og deres Ønske bliver opfyldt, hvorfor vil De give mig et saa sørgeligt Minde med paa Veien? — Det er muligt, Jeanne, at jeg ikke vender tilbage, ja det er næsten vist, thi for hvem, eller for hvad, skulde jeg vel ønske at bevare mit Liv? Men dersom jeg dog kom, hvis det er bestemt at jeg skal leve, vil De da være ubønhørligere end Gud og nægte mig Tilladelse til at besøge Dem som før? — Giv mig Lov til at see Dem igjen, jeg skal aldrig misbruge denne Gunst ved en Yttring eller et Ord, som De kunde misbillige, intet Suk, ingen Klage skal forraade Dem hvad jeg lider."

„O min Gud!" hviskede Jeanne, „lider jeg da ikke selv, og begriber De da ikke, at deres Nærværelse her blot forlænger en Kamp, hvori det dog er bestemt, at vi Begge skulle bukke under? — Hvad kan De vel ønske at vide, som De ikke allerede veed? Hvad vil De see her, andet, end at jeg er Gregers Daa's Ægtefælle?"

„Ja, det er sandt," hviskede han, Levvel! det er bedst, at vi aldrig mødes oftere."

„Levvel!" svarede Jeanne, i den samme trøstesløse Tone. „Men Du vil derfor ikke styrte Dig i Faren for at omkomme i den, hører Du! Du vil det ikke, Du tør det ikke."

„Jeg er træt af at kæmpe længer mod min Skjæbne."

„Og jeg da," svarede Jeanne og brast i Graad

I disse hendes Ord laa saamegen Smerte, saamegen Indrømmelse; han hævede sit Hoved, greb hendes Haand og trykkede den til sine Læber,

„Farvel!" sagde han, „Farvel!" Gud være med Dem, Jeanne!

Hun beholdt hans Haand i sin og hviskede: „Farvel, — indtil vi atter mødes!"

„Jeg maa da komme?" udbrød han jublende.

„Siden De truer med at lade Dem dræbe. Men gaa nu, forlad mig, jeg bønfalder Dem derom!"

Kruse bøiede sit Knæ for hende, medens han kyssede hendes Haand og sagde:

„Bed en Bøn for mig, saa vil jeg vende tilbage, og Gud vil have Medlidenhed med os Begge."

Han sprang op og gik; lidt efter hørte man Hovslagene af hans Hest paa den anden Side af Gjærdet.

Jeanne blev staaende og lyttede.

I dette Øieblik følte hun sin Haand greben, og en Stemme hviskede sagte, næsten uhørlig og klangløs:

„Bed ogsaa en Bøn for mig, Jeanne!"

Hun foer tilbage, og udstødte et gjennemtrængende Skrig. En Mand stod foran hende, hun gjenkjendte Gregers Daa, hvis Ansigt det blaalige Maanelys gjorde endnu blegere end sædvanlig, og hvis Smil var blidt, roligt og resigneret som altid tilforn.

Jeanne ansaae sig fortabt, hun styrtede ned for hans Fødder og strakte ham sine Hænder bedende imøde, medens hun udbrød:

„O, tilgiv mig, forbarm Dem over mig, jeg er ikke saa skyldig som De troer; hvis De blot forstod mig, —"

„Stille, mit kjære Barn!" hviskede Gregers, med en Stemme. der var sørgmodig, men tillige mild og trøstende. „Græd dog ikke saameget," jeg veed jo Alt, det er Dig som ikke forstaaer mig. — Du har aldrig ret forstaaet mig. — Lad os gaa tilbage!"

Han førte den blege skjælvende Kone op til hendes Værelse og gik derpaa ind i sit Studeerkammer.

Næste Morgen vare Gregers og hans Tjener tagne bort, endnu før Jeanne vaagnede.

III.

Slaget.

En mørk December Aften, omtrent en Maaned efter Generalens Bortreise, havde den danske Armee leiret sig i Nærheden af Gadebusk. Trods Mørket og det barske Veir fandt en usædvanlig Bevægelse og Virksomhed Sted i Leiren denne Aften, som tydede paa, at der forestod noget Vigtigt.

Lidt før Mørkets Frembrud var et udsendt Speidercorps vendt tilbage, med Underretning om, at General Steenbock, som anførte den svenske Armee, havde nærmet sig i en Mils Afstand, og han efter al Sandsynlighed forberedede sig til at rykke frem imod de Danske, ved Dagens Frembrud. Der blev udsendt Ilbud i forskjellige Retninger, nogle for at samle Generalerne til et Krigsraad, andre for at bringe Befaling til Opbrud for den Deel af Fodfolket, som laa i Cantonnement omkring i de nærmeste Landsbyer.

Kong Frederik den Fjerde var to Dage iforveien kommen ned til Leiren, fra Oldeslohe. Han opholdt sig i Landsbyen Wakenstadt, hvortil Befalingsmændene, som skulde deeltage i Krigsraadet denne Aften, begave sig.

Det var en paafaldende Modsætning, som fandt

Sted imellem alle disse Herrer, der paa Grund af Kongens Nærværelse fremstillede sig i deres rigtbroderede og straalende Uniformer, og den lave, uanseelige Bondestue, hvori Forhandlingen skulde foregaa.

Et osende Tørvbaal flammede paa den aabne Skorsteen, dets Skin faldt hen over de kalkede Leervægge, som Tid og Fugtighed havde givet en grønlig Farve. To smaa Vinduer, hvis Ruder Stormen udenfor bragte til at klappre i Blyfalsene, vare uden Gardiner. Gulvet var af stampet Leer, Møblerne bestode i en lang Bænk og tre Halmstole, som vare stillede omkring et Fyrretræes Bord, der stod midt i Stuen, bedækket med Kort og Tegninger, og oplyst af to tynde og matbrændende Talglys. Det nærværende Øieblik var imidlertid for kritisk til at Nogen af de Tilstedeværende skulde lægge Mærke til Omgivelserne.

Forhandlingerne i dette Krigsraad vare lange og stormende. Strax efter at Kongen havde meddeelt de Underretninger, Speiderne bragte, opstod der en Meningsforskjel mellem ham og Reventlow, den kommanderende General. Greven ansaae det for urigtigt, at modtage Slaget paa det Sted, hvor Hæren befandt sig, fordi Fodfolket enten ikke vilde kunne være samlet til den følgende Morgen, eller i al Fald udmattet af den forcerede Marsch, det maatte foretage for at indtræffe betids. Dertil kom endnu, at de sachsiske Hjæl-

petropper, 32 Eskadroner Rytteri, denne Aften befandt sig i omtrent sex Miles Afstand fra den øvrige Hær.

Mod denne Mening satte Kong Frederik sin, idet han fuld af Tillid til sin Lykkes Bestandighed, der allerede havde givet de vigtigste af Sverrigs tydske Provindser i hans Magt, fandt Armeens Stilling fortrinlig, dækket, som den var, af Høie, Skove og Moradser; han haabede, at dette Slag skulde sætte Kronen paa de tidligere Seire.

Den smilde Hofmand beholdt kun sin Mening saalænge, indtil han indsaae, at Kongen ikke var tilsinds at opgive sin. Derefter lod han til at være beseiret af hans Grunde. Han bøiede sig smilende, og udbrød:

„Jeg stemmer da ogsaa for, at vi tøve her. Hvis vi vinde, vil det være Eders Majestæt, der tilkommer den hele Ære af Seiren. — Den hele Ære, men fremfor Alt, det hele Ansvar," tilføiede han hviskende til sin Sidemand, idet han tog Plads paa Træbænken ved Bordet.

Reventlows Eftergivenhed var et Tegn for de Øvrige af hans Parti til at handle i samme Aand. Kun Een forsægtede endnu det Urigtige i at modtage Slaget, een Eneste, det var Generalmajor Gregers Daa. Han viste sig i denne Kreds noget blegere og tilsyneladende mere lidende end sædvanlig, alvorlig, kold og

streng, som bestandig før. Han veg ikke fra sin Mening, gav Grunde for Grunde, og syntes ikke at lægge Mærke til, at hans Forbundne efterhaanden havde skiftet Parti og vare blevne til Modstandere.

„Men Guds Død! Hr. Generalmajor!" udbrød Kongen, heftig og opirret over denne kolde, rolige og bestemte Modstand. „I maa udentvivl have særegne Grunde til at stride mod os Alle foruden dem, I behager at nævne. Fra den Tid, I stødte til Hæren, har Eders Sygdom hindret Eder i at deeltage i de tidligere Kampe, og nu, da I tilsyneladende befinder Eder vel, er I saa at sige den Eneste, der foreslaaer, at vi bør drage os tilbage. — I frygter da for at slaaes?"

En almindelig Taushed fulgte efter dette fornærmende Spørgsmaal. De Tilstedeværende betragtede vexelviis Kongen og Generalen, Gregers Ansigt var blevet ligblegt, hans Øine funklede, og hans Læber skjælvede som i Kulde, idet han reiste sig og svarede:

„Paa dette Spørgsmaal skal jeg svare Eders Majestæt imorgen. Fra nu af er jeg af samme Mening, som alle de Øvrige."

Med disse Ord bukkede han og forlod Stuen.

Kongen saae den forfærdelige Virkning, hans Fornærmelse havde frembragt, han nævnede hans

Navn for at kalde ham tilbage. Gregers Daa syntes ikke at høre det. Døren lukkede sig efter ham.

Da Gregers var kommen et Stykke udenfor Landsbyen, hvor Leiren begyndte, standsede han nogle Øieblikke, ligesom for at overveie; han kastede et smertefuldt Blik op mod Himlen og knugede Haanden mod Brystet. Derpaa fortsatte han Veien tilbage til Leiren.

Her vedblev Larmen og Bevægelsen at være den samme. Marketenderne havde en rig Høst denne Aften. Talrige Hobe af Soldater laa leirede omkring Vagtbaalene, samtalende eller spillende Terning paa Trommerne. Man sang, lo og drak, og forberedte sig til de kommende Farer ved at fortælle de vidunderlige Heltebedrifter, der vare udøvede i de overstaaede. Rygtet om Fjendens Komme var allerede bekjendt for Alle. Gregers fortsatte sin Gang, indtil han naaede et af de yderste Telte. Her standsede han, lyttede og traadte ind.

Capitain Kruse sad ved et Bord, som stod ved hans Feltseng, han støttede Hovedet i begge Hænder, og vedblev at stirre paa et aabent Brev, saa fordybet i dets Indhold, at han ikke mærkede Generalens Komme, før Gregers stod ved Bordet.

I samme Øieblik skjulte han Brevet og reiste sig.

„Forstyrrer jeg?“ spurgte Gregers.

„Nei!“ svarede Kruse, synlig forvirret.

„I har faaet Brev?"

„Nei!"

„Jeg synes dog, I læste et, da jeg traadte ind."

„Det Brev, jeg læste, er sex Aar gammelt," sagde Kruse.

„Virkelig? — Og det har efter saa lang Tids Forløb bevaret Interesse nok, til at I fører det med i Felten, og læser det paa en Aften som denne?"

„Det er et Minde om en Tabt — om en Død, og I veed Hr. General! at Hjertet ikke vurderer sine Minder efter Aar, men efter det Værd, Giveren havde for os."

„Nei!" svarede Gregers, „det veed jeg ikke, thi jeg har intet Minde og ingen Erindring."

Kruse studsede over den bittre og sørgmodige Tone, som laa i disse Ord. Gregers tilføiede:

„Jeg kommer for at bede Eder besøge mig iaften. Der er en Sag, hvorom jeg ønskede at tale med Eder. Har I Tid?"

„Ja, Hr. General!"

„Godt, kom da til mig i mit Telt, oppe ved Fyrreskoven, om en Time, — ikke senere, hører I?"

„Jeg skal indfinde mig." — Gregers hilste; han kastede endnu et Blik hen til Bordet, hvor Kruse havde skjult Brevet. Derpaa forlod han Teltet.

Capitainen blev grublende tilbage, han fattede

ikke Aarsagen til dette Besøg. I den senere Tid havde Gregers synlig undveget hans Selskab. Der laa desuden under Samtalen noget Haardt og Uvenligt i hans Mine, som syntes at være Udtrykket for en mørk og fjendtlig Stemning.

En Time senere traadte Kruse ind i Generalens Telt. Han fandt ham siddende ved et Bord, hvorpaa der laa to Pistoler og et forseglet Brev. Gregers vinkede ham hen til sig, og indbød ham til at tage Plads paa en Halmstol, som stod nogle Skridt fra Bordet.

„Har I hørt det?" udbrød han, „Vi skulle slaaes imorgen."

„Ja," svarede Kruse, „Endelig!"

„Saaledes tænkte jeg ogsaa i Eders Alder, jeg vilde sandsynligviis tænke det Samme endnu, hvis jeg, som I, var alene og ikke havde knyttet en Anden til min Skjæbne."

„I mener den naadige Frue, hjemme paa Hald."

„Ja, og det forundrer Eder maaskee, at jeg just iaften tænker paa hende?" spurgte Gregers heftig.

„Nei i Sandhed!" svarede Kruse forbauset, „hvorledes skulde det vel kunne forundre mig?"

„I taler ikke Sandhed, Hr. Capitain, — Blandt alle Levende er I den Eneste, som tør vove at nære denne Forundring. — I!" vedblev han med en Stemme, der lød huul og stønnende, og som kun med Møie trængte

sig frem over hans Læber. — „I, som elsker hende, og som — hun elsker igjen."

Kruse forblev i de første Øieblikke maalløs, ligeoverfor den synlige og heftige Kamp, hvorved Gregers søgte at tilbagevinde sin tidligere Fatning.

„Nu forstaaer jeg ham," tænkte han, „han har opdaget Alt, og har isinde at dræbe mig."

Efterat denne Tanke først var opstaaet, uddannede den sig i Øieblikket til Vished hos ham. Under den dybe Taushed som fandt Sted i Teltet, hørte han Generalens Stønnen, idet han trak Veiret og saae den Arm ryste, hvormed han støttede sig til Bordet.

„Hvad svarer I mig?" spurgte Gregers.

Kruse hævede sit Hoved.

„Det er sandt, hvad I siger, Hr. General, jeg elsker hende."

Denne Erklæring forandrede imidlertid ikke Generalens Mine, som Kruse havde formodet.

„Hvorlænge er det siden, at Eders Kjærlighed begyndte?" spurgte han.

„Jeg har elsket Jeanne Ryse, siden jeg var et Barn. Hun er den Første, den Eneste jeg vil komme til at elske. Og nu Hr. General! Efter denne Tilstaaelse, venter jeg at høre, hvad I har at sige mig. — Jeg seer at I var forberedt paa, hvad der vilde

skee," tilføiede han med et Blik paa Pistolerne, som laa paa Bordet. „Jeg har længe været forberedt, og dengang I før traadte ind til mig i Teltet, anede jeg, at det tidlig eller seent maatte ende saaledes."

Gregers taug nogle Secunder, derpaa rystede han med Hovedet og sagde:

„I tager feil, Kapitain! Jeg tænkte ikke paa at dræbe Eder, da jeg bad Eder komme op til mig iaften, hvis det havde været min Hensigt, vilde den være bleven udført forlængesiden. I tre Aar, Kruse, har jeg vidst, at I elskede hende, men jeg veed tillige, hvor liden Brøde denne lønlige Kjærlighed dølger." Han rakte Kruse Haanden. — „Stakkels Barn!" vedblev han, „hvad kunde I vel for, at I elskede? I som vare unge, og som Gud havde bestemt for hinanden. Feilen var, at Ingen gjorde mig opmærksom derpaa, førend det var forsilde. Jeg saae den Forsagelse, I Begge viste, jeg hørte det sidste Ord, det sidste Suk, hvormed I skiltes. Jeg vidste Alt. Hvad Du derimod ikke veed, min Søn, er, at ogsaa jeg elskede Jeanne."

„I!" udraabte Kruse.

„Ja, ikke sandt, det forundrer Dig?" vedblev Gregers med et sørgmodigt Smil. „En Olding, der ikke har anden Ret til dette Barns Kjærlighed, end Tilfældets og Magtens. Men jeg elskede hende des-

uagtet, med en Følelse, der i Styrke og Inderlighed vel kunde maales med din. Hun var den Eneste, den Sidste, der endnu bandt mig til Livet, mit Hjerte foryngedes under denne Kjærlighed, som til Trods for en Mands Ret bestandig har bevaret en Elskers første Undseelse."

„I elskede hende," gjentog Kruse, ligesom om han maatte gjentage dette Ord, for at kunne fatte Muligheden deraf. „Men det har Jeanne aldrig anet."

„Og vilde Du da, at jeg skulde røbe det, min Ven, siden jeg forud vidste, at hun ikke var istand til at gjengjelde mine Følelser. Nede fra Haven, har jeg ligesom Du, mangen Gang stirret op til hendes Vinduer, indtil Skyggen og Lyset forsvandt, jeg har følt mig beruset ved at indaande den Duft, hun udbredte, jeg har endelig været nøisommere end Du, thi Du fortalte hende, at Du elskede hende, jeg vovede neppe at tilstaae det for mig selv, hun vil ikke heller faae det at vide, førend jeg har ophørt at leve."

Gregers taug nogle Øieblikke og stirrede hen for sig i det tomme Rum i Teltet, Kruse var ikke istand til at svare, saa heftig følte han sig paavirket af det, han hørte. Lidt efter vedblev Gregers:

„Imorgen drage vi i Slag, eller modtage det, som Fjenden tilbyder os. Det er muligt, at jeg ikke vil overleve denne Dag, det er endogsaa sandsynligt."

„Sandsynligt?“ gjentog Kruse.

„Ja min Ven!“ svarede Gregers roligt. „Som Du nylig sagde: man har sine Anelser i denne Verden; lad os antage, at min gaaer i Opfyldelse. — For dette Tilfældes Skyld har jeg skrevet et Brev, som jeg her giver Dig, bevar det vel, det indeholder min sidste Villie. Min Bestemmelse var først, at Du en Tid endnu skulde blive uvidende om dets Indhold, men jeg har betænkt mig. — Naar jeg er død, skal Du vende tilbage til Hald, det vil aabne sine Porte for Dig, ikke som før, for at modtage dine Suk og Klager, Du træder ind i det som Herre, Jakob Kruse! — Jeg giver Dig Jeanne, og, naar jeg har gjort det, har jeg givet Dig Alt, thi min Eiendom tilhører eder Begge, siden jeg er en barnlos Mand, den Sidste af min Slægt. Reis dit Hoved, min Søn! hvorfor bøier Du Dig ned mod Bordet. Hun skal være din, til Løn for hendes Troskab og din Forsagelse! — I skulle elske hinanden, og det er min Arv til Dig, ligesom det er mit Ønske og min Bøn, at Du vil gjøre godt igjen, hvad jeg har forbrudt mod hende.“

Gregers lagde sin Haand paa hans bøiede Hoved, Kruse sank ned paa Jorden og knælede for ham; da Gregers hævede ham, slyngede han sine Arme om hans Hals og brast i en lydelig Graad. —

Der var noget Rystende i dette Optrin imellem Manden og Elskeren.

„O, min Gud!“ hviskede Kruse, „jeg forstaaer Alt. I vil lade Eder dræbe.“

„Nei, vist ikke, min Ven!“ svarede Gregers. „Jeg vil blive dræbt, det er Alt. — Jeg troer, som sagt, paa mine Anelser, og skyldte Eder begge denne Opreisning, — Dig og hende. — Gaa nu! gaa og tag Brevet med Dig, jeg trænger til at være lidt alene.“

Med disse Ord aabnede Generalen Teltet og skød den modstræbende Kruse ud af det.

Den næste Dag, henimod Middag, begyndte Slaget ved Gadebusk. Kruse gik om Morgenen to Gange ned til Gregers Telt, men Generalen lod svare, at han havde Forretninger. Trommer og Horn kaldte lidt efter Soldaterne til Vaaben. Capitainen var nødt til at bortfjerne sig.

Idet Gregers Daa red forbi Reventlow, hen til den Afdeling, han befalede, standsede han sin Hest, vendte sig om til Generalen og udbrød saa dæmpet, at Ingen af de Omkringstaaende kunde høre ham:

„Hr. General! jeg har en Bøn til Eder.“

„Til mig!“ udbrød Reventlow overrasket.

„Ja!“ vedblev Gregers, „og jeg beder Eder, for det Venskabs Skyld, hvorpaa I hidtil har givet mig saa mange Beviser, om at opfylde den.“

„Men den er opfyldt, min kjære General! selv om det kun var af den Grund, at jeg maaskee i næste Time ikke længer vil være istand til at opfylde Nogens Bønner."

„Ved det tredie Nationalregiment, paa Armeens venstre Fløi, befaler en Capitain Kruse! Jeg ønsker, at hans Liv saavidt muligt skulde skaanes. Til Gjengjæld derfor skal J modtage et andet."

„Oberst Eifeler!" yttrede Reventlow, henvendt til en af de nærmeste Officerer. „Behag at lade en Afdeling af det tredie Nationalregiment, under Befaling af Capitain Kruse, tjene til Bedækning for den Høi, fra hvilken Hans Majestæt har bestemt at lede Commandoen."

Obersten gav sin Hest af Sporerne og red bort. Gregers Daa takkede Reventlow med et langt og kraftigt Haandtryk, derpaa fulgte han efter sine Folk.

Den danske Armee var opstillet paa en Høi, bag et Morads, dens venstre Fløi beskyttedes af en Flod, den høire af en stor og tæt Fyrreskov. To Timer før Slagets Begyndelse, ankom det sachsiske Rytteri og forenede sig med de danske.

Svenskerne begyndte Slaget med en heftig Kanonade, og stormede Høien under Feltraabet: „Mit Gott und Jesu Hülfe!" Lidt efter var Alt indhyllet i Krudtrøg, som Vinden førte over mod Fjenden, Musketil-

den blandede sig med de svære Drøn af Kanonerne, Signalhornene lød, Trommerne hvirvlede, Menneskene myrdede.

En gammel Beretning siger, at Slaget „med stor Blodsudgydelse varede indtil ad Klokken fem, saasom Ingen paa Siderne vilde give hinanden Qvarteer, og derfor desmindre ere blevne fangne, jo Officiererne fægtede mod hverandre, som udi en Tvekamp, saasom mand og haver mesten fundet de danske og svenske Officierer døde hos hinanden liggende paa Valstedet."

Af samme Beretning sees, at de Svenske tre Gange stormede Høien. Sidste Gang lykkedes det dem, at sætte sig fast ved Foden af denne, uden at de Danske vare istand til at forhindre det; — To Forsøg bleve slaaede tilbage, det sachsiske Rytteri veg og flygtede bort fra Slaget. Steenbock forfulgte sit Held og sendte bestandig flere Tropper til Stedet. De Danske begyndte at vige, Fjendens Kanoner, ladede med Skraa og afskudte i en kort Afstand, gjorde en forfærdelig Virkning.

I dette Øieblik saae man en Eskadron danske Ryttere, anførte af en høi, mager Officeer, ile ned over Høien, og for tredie Gang gjøre et Forsøg paa at drive Fjenden tilbage. Rytterne faldt skareviis til alle Sider, de Uskadte fortsatte deres Ridt og styrtede ind paa Fjenden, den høie Anfører bestandig i Spid=

sen af dem. Kanonerne taug, Musket- og Pistolskud fortsatte Ilden. Jubelraab, Vrinsken af de saarede Heste, Bønner, Dødsskrig og Opmuntringer trængte ud fra denne forvirrede Hob, omgiven af Støv og Krudtrøg, gjennem hvilken man saae Sablerne blive hævede og synke, og den høie Officeer, som tilsyneladende usaarlig kæmpede midt i den tætteste Vrimmel.

Fra en høi Bakke i nogen Fraskand, var Kong Frederik Vidne til Alt. Han havde seet de to mislykkede Forsøg paa at drive Fjenden tilbage, og Dragonerne, som styrtede ned over Høien, for at forsøge det tredie Gang. Gregers Daa's Navn blev udtalt af alle de Omkringstaaende. Det var ham, som ilede til for at fuldbyrde sit Løfte.

Svenskerne studsede over denne rasende Kamp, de begyndte omsider at drage sig tilbage, forgæves sendte Steenbock dem Undsætning; førend den naaede Kampladsen, saae han Skaren opløse sig til en vild Flugt og hørte Lyden af Hammerslagene, hvormed Dragonerne fornaglede hans Kanoner.

Midt paa Pladsen, mellem en Vold, af Dræbte og Døende paa begge Sider, laa deres Anfører, den modige Gregers, truffen af et Pistolskud, idet han vilde vriste Fanen fra en svensk Officeer.

Under denne Episode havde de Danske atter samlet sig. Slaget blev fortsat med samme Raseri paa

en anden Kant. Dragonerne stege af deres Heste og bare deres saarede General bort fra Stedet. — Gregers blev ført ned til Landsbyen, ind i den samme Stue, der Aftenen tilforn havde været Vidne til hans Ydmygelse.

Kong Frederik traadte hen til hans Leie, bøiede sig over ham, idet han rakte ham Haanden og udbrød: „Hvor Eders Ulykke gaaer mig til Hjertet, min kjære Hr. General! jeg har sendt Bud efter min Livlæge, han kommer strax, han vil gjøre Alt for at bevare Fædrelandet et saa dyrebart Liv som Eders."

„I tager feil, min høie Konge!" svarede Gregers, „Lægen vil Intet kunne udrette, og jeg veed ogsaa, at finde mig i min Skjæbne. — Hvis Eders Majestæt havde været min Lige igaar Aftes, da I tilføiede mig den Ydmygelse at tvivle om mit Mod, saa havde jeg dræbt Eder; siden det ikke er Tilfældet, maatte jeg jo lade mig dræbe, Kuglen sidder i mit Bryst, den vil opfylde mit Ønske."

Kongen yttrede halvsagte nogle Ord, fuld af Beundring over et Heltemod, der gik i Døden for en uoverveiet Yttring fra hans Side.

Efterat Gregers havde talt, vendte han sit Hoved bort fra Kongen. Hans Øine mødte Kruse, der knælede paa den anden Side ved Leiet. Et blidt og lyk-

keligt Smil foer henover den Døendes blege Ansigt, idet han rakte Capitainen sin Haand.

„Du seer altsaa, at min Anelse ikke skuffede," hviskede han mat og klangløs. „Nu vil hun blive glad, — og Du ogsaa. — Nu skulle I elske hinanden — altid, — uforanderligt. — Og naar I ere gladest, — engang imellem — tænk — saa ogsaa lidt paa mig, — en gammel Mand, der var uvidende om, at han var til Hinder for Eders Lykke, — som gik afveien, da han opdagede det. — Farvel min Søn! — Vær nu god mod hende, som vi Begge elske."

Gregers udstødte et dybt Suk, foldede sine Hænder og døde.

En Maaned senere sade to Personer i et af Dagligværelserne paa Hald Slot. Den Ene var Jeanne, den Anden Capitain Kruse, som samme Dag havde bragt Generalens Lig med sig fra Holsteen. Gregers Daa blev bisat i sin Familiebegravelse i Viborg Domkirke. Jeanne havde gjennemlæst Brevet, som Gregers hiin Aften skrev. Kruse fortalte, Ord til andet, hvad der var foregaaet i Teltet mellem dem. Jeanne græd; da han taug fandt der længe en uafbrudt Stilhed Sted i Salen. Lidt efter rakte Jeanne ham Haanden og udbrød:

„Forlad mig nu, min Ven! jeg ønsker at være alene." Der var Noget i denne Tones Alvor og Bestemthed, som forbausede Capitainen, han beholdt hendes Haand i sin, medens han udbrød:

„Og naar maa jeg komme tilbage?"

„Kom aldrig mere tilbage," svarede Jeanne blidt og rolig, „thi jeg elsker Dem ikke mere."

Kruse stod som forstenet. Derpaa hviskede han, med en Stemme, som skjælvede i den dybeste Fortvivlelse:

„Og Deres Løfter, — og Deres Forsikkring, at naar De ikke tilhørte ham, skulde ingen Levende kunne adskille os."

„Jeg har ikke glemt det," svarede hun, „men jeg tilhører ham, nu mere end nogensinde før. Gaa, Jakob Kruse, jeg beder Dem, det er ikke den Levende, der adskiller os, men den Døde."

Med disse Ord forlod hun Værelset.

Forunderlige Modsigelse i en Kvindes Hjerte! Jeanne holdt Ord, hun blev til sin Død en eensom og sørgende Enke.

Aaret efter faldt Kruse i Beleiringen for Tønning.